

SZAKDOLGOZAT

Molnár Klaudia

Vidékfejlesztési agrármérnök

Székelyudvarhely

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Vidékfejlesztési Agrármérnök Szak

**GYERGYÓREMETE BELSŐ FOLYAMATAINAK
ELEMZÉSE**

Belső konzulens: Dr. Bali Lóránt

Habil egyetemi docens

Készítette: Molnár Klaudia

XSNID9

Levelező tagozat

Intézet/Tanszék: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Székhelyudvarhely

2023

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés és célkitűzés.....	2
2. Irodalmi áttekintés	3
2.1. A település rövid története.....	3
2.2. Földrajzi helyzete.....	7
2.3. A települések szerkezete.....	7
2.4. . Település elhelyezkedése.....	9
2.5. Térszerkezet.....	9
2.6. Turizmus.....	9
2.7. Helyi önkormányzat.....	10
3. Anyag és módszer	14
3.1. Társadalmi mutatók.....	15
4. Az önkormányzat bevételeinek és kiadásainak elemzése	27
5. Vizsgálati eredmények és értékelésük.....	46
5.1. A település fejlődésének, fejlettségének elemzése	46
6. Kérdőíves felmérés	47
7. Következtetések, javaslatok.....	62
8. Összefoglalás	64

1. Bevezetés és célkitűzés

Azért esett a választásom a Gyergyóremete belső folyamatainak elemzésére, mert mindig is figyelemmel követtem a szülőfalum fejlődését és történelmet, ezáltal betekintést nyerhettem a község valódi felépítésébe. Foglalkoztat, hogy egy ekkora község, melynek lélekszáma 6332 lakos, hogyan tekint a jövőre és mit tesz azért, hogy a múltból tanulva egy virágzó községet társon fent. Dolgozatomban több részről fogom bemutatni Remete: település történetet, kialakulását, földrajzi helyzetet, építészetet és műemlékeit.

Legfőbb célja a dolgozatomnak a falum bemutatása, foglalkozása, fejlődése és társadalmi mutatói szerint. Megvizsgálom a 2012-es évtől a 2022-as évig a jellemzők alakulását, melyből megfigyelhető a község fiatalodási indexe, az etnikum alakulását, valamint a település karfáját a 2012-es évre.

Termesztésen megvizsgálom a vándorlási egyenleg alakulását, halálozási rátát és a népsűrűség alakulását.

Kihagyhatatlannak tartom megemlíteni a település gazdasági helyzetképét, amin belül kitérek a regisztrált vállalkozások számának alakulására és a helyi önkormányzat helyi adó bevételeinek alakulására.

A gazdasági jellemzők változását is fontosnak találom megvizsgálni, mert kiderül, hogy miképp alakult a regisztrált vállalkozások 1000 lakosra jutó számának alakulása a településen, a kiskereskedelmi üzletek 1000 lakosra jutó számának alakulása és az önkormányzat 1 főre jutó helyi adó bevételeinek alakulása.

Az infrastrukturális jellemzők módosulásánál a gáz hálózat kiépítése még nem jött létre, az önkormányzat a tavalyi évben nyert egy pályázatot, ami szerint az elkövetkezendő évben fogják megvalósítani. A falu rendelkezik ivó vízhálózattal és szennyvíz hálózattal, amit megtudtam vizsgálni.

Fontos megemlítenem, hogy a településtől milyen messze található az autópálya és a megyeszékhely. Megemlítem, hogy az ország rendelkezik vagy sem gyorsforgalmi úttal.

Bepillantást nyerhetünk, hogy a községben hány fő nyilvántartott állás kereső és hogyan alakult a tíz év alatt.

A társadalmi- és gazdasági jellemzőkből kiderül milyen tevékenységi körök vannak (kulturális, közbiztonsági, sport, intézményi, természetvédelmi és környezetvédelmi) jelen.

Megvizsgáltam a falu elnyert támogatásait tervezés, környezetvédelmi infrastruktúra, környezetvédelem és gazdasági fejlesztés szempontjából. A hazai támogatások megoszlását a tíz évre.

Irodalmi áttekintés

1.1. A település rövid története

A hagyomány szerint a falu létrehozója Kendeffy Bonifác ferencrendi szerzetes volt, aki a XVI. század közepén telepedett itt meg, *magányos, visszavonult életet élve.*¹ (INTERNET5, 2023) Viszont ez legenda, a helyi identitást erősítő, hogy a közösség tudja, hogy honnan származik, valószínűleg pár család hozta létre Remetét.

Gyergyóremetét a DN 12-es út, mely Gyergyószentmiklós, valamint Maroshévíz irányába megközelíthető, Ditró központjából 4 km-re. Remete több településrészből áll: központi rész, délre Csutakfalva, északra Kicsi Bükk, Eszenyő, valamint Martonka.

Remete nem azokhoz a falvakhoz tartozott, ahol nemesek, jobbágyak éltek. A székelység katonáskodott, ami azt jelenti, hogy nem olyan feudális világ volt, mint az akkori Magyar Királyság többi részén, itt szabad állású határőr rend volt, ez is szintén feudális rend volt, viszont úgy éltek, hogy nem adózott a nép, de cserében katonáskodtak. Az adómentességnek köszönhetően kialakult a jobbágyakkal szembe egy szabad paraszti magán gazdasági rendszer.

Remete területén azért nem található kastély vagy nemes birtok, mert nem éltek a faluba nemesek, királyok vagy nagybirtokosok, itt mindenki szabad parasztként élt, ez biztosította, hogy az erdők irtásával növekedett. Mivel gyenge minőségű volt a föld, a nép rákényszerült, hogy egyéb foglalkozás után nézzen, ez az erdőkitermelés, tutajozás. A fakereskedelem nagy jövedelemforrás volt a remetei embernek, le úsztatták a fát Szászrégenig, Marosvásárhelyig, Gyulafehérvárig, Déváraig, Szegedig és Aradig, igaz ez több hetes munka volt, télen a kitermeléssel foglalkoztak, majd több hétig az úsztatásával. A folyamatok az 1900-as évekig jól működött, aztán létrehozták a vasutat, attól kezdve a gőzmozdonyok szállítottak a kitermelt fát.

¹ Forrás: https://gyergyoremete.ro/hu_HU/past-and-present/remetea-geographical-location-and-natural-environment/

Az 1700-as években van először térkép, a falu lakossága megközelítő ezer körüli lélekszám van. A település növekedésével létrejöttek a dűlő nevek. Már az akkori időben a főfoglalkozás a tutajozás és a fakitermelés, nagyobb csoportokba voltak a falu részek, központi rész, a dombtetőn volt egy templom ma már csak a romok vannak belőle, rétalja, alszegi rész, a csoportokat kis utak kötik össze tíz család élhetett egy közösségben. Minden társulatot kert vett körül, amit emberek őrizték. A település saját törvényei voltak, mint minden székely falunak-, mivel nem jobbágyfalu volt, ahogy a Magyar Alföldön, illetve Dunántúlon, hogy egy főneves (Eszterházi) rendelkezett száz kisebb faluval, melybe ő hozta a törvényeket, ami szerint kellett élni. Itt minden helység szabad volt, szabad jogállással, saját törvénnyel és szabályzattal rendelkezett, ami le volt írva a törvénykönyvbe. (INTERNET2, 2023)

Az akkori időben nem volt modern jogrendszer, alkotmány, állampolgárság, így csak látványos szabályokkal szemléltették, ami a könyvbe le volt írva, hogy a lakosság értse meg mik a szabályok.

Sajnálattal a törvénykönyv, az 1892-es nagy tűzvészben elégett. A társadalomnak nem volt kapcsolata a külvilággal, nem hagyták el az emberek a falut, csak ritka esetben vagy a tutajosok, voltak emberek, akik ki se jártak egész életükben.

A község négy tízesre volt osztva:

- Alszeg első tízes,
- Tulamaros és Központ második tízes,
- Csutakfalva harmadik tízes,
- Rétalja és Bakó negyedik tízes.

A kommunizmusba mikor a falvakat kezdték tömöríteni és a földektől megfosztották az embereket, 1962-ben történt az államosítás, szovjet típusú diktatúra lesz. Ahogy a földeket elveszik, az emberek kényszerítik, hogy költözzön be a faluba, hogy minél több szántóföldet és mezőgazdasági területet nyerjen a rendszer. Remete TSZ-el rendelkezett, azaz termelő szövetkezet, minden TSZ rendelkezett egy elnökkel, egy TSZ elnök él még Remetén. Ekkor teljesen átalakult a falu kép, a TSZ birtokolt négy nagy farmot hatalmas állatállománnyal, egyes farm az Alszegi, kettes farm Bakó, hármass farm Tulamaros, négyes farm Csutakfalva. Minden farmnak volt egy mérnök farmvezetője.

Minden ember dolgozott a farmokon a falu összes szántóján, mivel az emberektől el volt tulajdonítva, ha bérbe az államtól kapott egy kis földek, akkor azt művelte és ellátta az

állatait.

A föld, amin dolgoztak az emberek a termést az állam elvette, majd a vasúton szállították el a krumplit, lent. Krumpli, len és állattenyésztéssel foglalkoztak az emberek akkor már. Minden farmnak istálló rendszere volt, ahogy kiépült a rendszer 1962 után, felszámolódott a tanyarendszer (Kicsibüköt és Martonkát is) az emberek kénytelenek voltak beköltözni a faluba. Remete nagyon jó termőhelye a lennek, 1900-as évektől eltűnt a len termesztése.

Jelentős ásványvíz források találhatók a falu területén, gyakori a széndioxid feltörés. A központjában két ismert ásott kút található a kerek kút, amely Remetei borvízként ismert, míg a másik a Puskás család telkén található (INTERNET8, 2023)².

1923-ban nyílt meg a gyógyfürdő, ahol meleg és hidegfürdő fogadta a látogatókat, mely számos betegségre javasolt fürdő- és ivókúra formájában. A Maros jobb partján található. 1880-ban a Mélik család tulajdona volt, négy forrást hozott létre melyeket bekerítették. 1924-ben Zakariás Antal lett a tulajdonos, aki felújította egy áradás után, úszómedencével majd négy kádas fürdő egységgel bővítette. Szezonidőben, a nyári hónapokban, helybeliek örömmel használták, nagy népszerűségnek örvendett a Gyergyói vidéken. A tulajdonos a vendégek szórakoztatásáról is gondoskodott, táncmulatságokkal és csoportos kirándulásokkal. 1932-es áradás a fürdő újból tönkretette, felújításra csak 1953-ban került sor, az új épület nagyobb volt és több lehetőséggel rendelkezett. 1968-ban a gyergyói nyugdíjasok renováltak. A fürdőt a helyi tanács működtette az 1976-tól 1990-ig. A fürdőt nem fejlesztették, az épület elhanyagolódott és tönkrement később lerombolták. 2011-től a Borvizút elnevezésű program keretén renováltak, a helyi tanács további fejlesztéseket tervez.

Az 1977 népszámlálás idején 6542 főt jegyeztek fel, 1992-ben 6582 főt és 2002 pedig 6348 fő.

Az 1970-80-as évek falusorvasztó állampolitika miatt a község egy része elnéptelenedik. Majd a 19. század végén a falupiac térségé körül az örmények impozáns épületeket építettek. A 20. század végére az valamikori piactér vált Remete központjává.

Remetét kinyilvánítják önálló rendtartású szabad székelőfaluvá és szabad státuszt kap. Az iparosodás felgyorsulását a vasút kiépítése eredményezi, így az ipar nagyobb és nagyobb dominanciát kap a gazdaság területén. 1980-as években a Maros szabályozására kerül sor. A

² Forrás: <https://gyergyoremete.ro/wp-content/uploads/2018/09/biodiverzitas.pdf>

fentebb említett falusorvasztó állampolitika hatással lesz a központtól délre található Kicsi Bükkre, mivel az 1970 és az 1980-as években elnéptelenedik, Martonkával együtt. Eszenyő területén is ma már legfeljebb tíz család él. (LACZKÓ-SZENTMIKLÓSI, 2003)³

A 20. század második felében felépül a gyergyóremetei erdészház. Számos család vált módossá, kiemelkedő példa a Puskás család, akik a 19. század második felében kereskedelem által lett módos.

A remetei tájház 2000-ben az Avully-Remete Alapítvány az Önkormányzattal közösen egy helyi típusú építészeti elemeket viselő házat vásárolt meg s rendezett be: néprajzi gyűjteménnyel, Cseres Tibor emlékszobával.

A Mélik család, mikor 1954-ben megalapította a Tejporgyárat, mely számos embernek biztosított megélhetést és munkát. Félévszázadod működött, túlélte a rendszerváltást. Kezdetekben Lukács Márton igazgatóval indult, 1954. október 24.-én, Románia első tejporgyáraként. Hatalmas kapacitással indult a gyár, évente 800 tonna tejport és 400 tonna vajt termeltek ez 25 év alatt megháromszorozódott. 1956-ban 22 fajta terméket állították elő, 1956-ra már megjelent a cukor és kakaó tartalmú sűrített tej. 1958-ban Lacto néven állítottak elő gyerektápszert. 1965-ben iroport, majd 1972-ben Inlavitot, állatok takarmányozásában használták mindkét terméket. 1974-ben új gyerektápszert állítottak elő a Lactosant, 1975-ben a fagylalt gyártás veszi kezdetét. A gyár 1965-től folyamatosan bővült, fejlődött. Az akkori gyárvezető Sándor Vilmos, elismerte, hogy az elavult technológiával nem tartani a versenyt az európai piacon. Elindították a gyár privatizálását, az állami vállalat a gyár dolgozóival és egykori dolgozói részvénytársaságává alakult. Az elavult gépeket kicserélték. Szerződést kötnek dán APV Pasilac Anhydroval, 1992-ben. A gyárt a 90-es és a 2000-es években bezárták. A bezárása után egy remetei cég a Bayer Strada felvásárolta és a beüzemelésére készül. Itt számos vízimalom, ványoló működött. 1913 augusztus 30-án egy felhőszakadás miatt, Kőpataka kiöntött 116 családnak 194 épületét tette tönkre, elsodorva a kerítéseket és az összes hidat. Két természeti katasztrófa is történt, áprilisban, a Maros áradása, ezt követően majd nyáron a sáskajárás. Az 1970-ben elhunyt, jó kedélyességéről ismert Ferencz-Ková István azon utolsó remetei férfiak közé köze tartozott, akik népviseletbe élték le életüket. Laczkó Endre és Ferencz Ibolya egy

³ Forrás: Laczkó-Szentmiklósi Endre(2003) - Gyergyóremete település ismertető alapján

fiatal házaspár 2000-ben létrehozta az End-Ibo-t, a név a keresztnévekből alkotódott. (INTERNET9, 2023)⁴

1.2. Földrajzi helyzete

Gyergyóremete a gyergyói-medence északnyugati részén fekszik, a Görgény hegység aljában, Hargita megyében található, a megye egyik legnagyobb községe. Területe igen nagy 10600 hektár ebből belterület 462 hektár. Az 2002-es népszámlálási adatok szerint 6348 fő a lakossága.⁵ (LACZKÓ-SZENTMIKLÓSI, 2003, old.: 3)

Meghatározó szerepe van a hegységnek, mert a község fel van szorulva a többi faluhoz képest, mivel a többi falu a medencébe helyezkedik el. A Gyergyó-medencei falvaknak jóval nagyobb a közigazgatási rendszere, mint a remetei, sokkal több jó minőségű szántófölddel rendelkeznek, ami meghatározta a falu kultúráját is, mivel a térségben kevesebb a jó minőségű föld. A medencének a hegyközi sajátos formái határozzák meg a természeti viszonyokat. A Maros hordaléka alakította ki a síkságot, nyugat fele a patak völgyektől dombságok követik, majd a Görgény hegyei. A községben csodálatos látvány figyelhető meg: az Észak-Görgény felől látható csúcsok: *Kecskekő, Kereszthegy, Öreghegy, illetve Batrina*.⁶ Elhelyezkedése miatt jellemző a hosszú hideg tél és a rövid meleg nyarak.

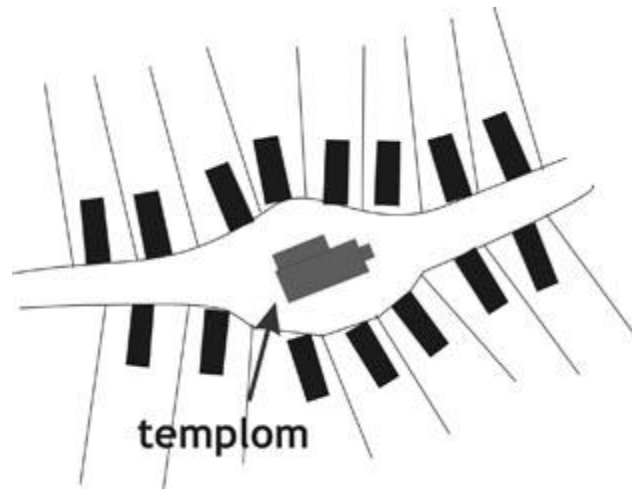
1.3. A települések szerkezete

Orsós utcájú falu sematikus rajza

⁴ Forrás: <https://end-ibo.com/hu/rolunk/>

⁵ Forrás: (LACZKÓ-SZENTMIKLÓSI, 2003)Laczkó-Szentmiklósi Endre(2003) - Gyergyóremete település ismertető alapján

⁶ Laczkó-Szentmiklósi Endre(2003) - Gyergyóremete település ismertető alapján

1. ábra: orsós utcájú falu szematikus rajza

Forrás: <http://tamop412a.ttk.pte.hu/files/foldrajz2/ch03s04.html>

Remete orsós falunak minősül. Orsós utcájú falu a másik alapvető típusa, a szalagtelkes települések csoportjába sorolhatjuk. Az orsós falu fő jellemzője a következő telekhasználat rendje szabályozott. A hosszú, keskeny telek egyik végében (tipikusan az oldalhatáron) sorakoznak a lakóházak, rövidebb oldalukkal az utca felé.⁷(Internet 2) Következő épületek a gazdasági udvar istállókkal, ólakkal, végül a keresztben álló csűr zár le, és túl a kert következik. Alapformája az úti- vagy utcás falu ez eredetileg egyutcás tehát egyetlen út két oldalán alakultak ki a telkek és rajtuk a házak. A további utcák esetenként azokból a dűlőutakból alakultak ki, amelyek hátulról feltárták, megközelíthetővé tették a kertet. Továbbfejlődési séma, amelyben a hosszú és keskeny birtok az egymást követő nemzedék újabb házat építenek az első tengelyének meghosszabbításában. Idővel a telket megnyitják, és utca alakul ki, gyakran zsákutca.⁸(Internet 2) Így a szalagtelkes falu jellemzően többutcássá válik. A XVII. század második felében Remete közepén öblösödés alakul ki, ez napjainkban is a piac. A faluformának megalakulását meghatározza a térszín, a Maros menti területek lakatlanok voltak a kezdeti időben, az évenkénti áradások miatt. Később megkezdődik a mocsarak lecsapolása, majd megjelennek az első házak. A XVIII. század első felében elkezdődik a halmazfalu kialakulása, így kialakulnak a külső utak. A XVIII. század második felében zsúfoltabbá váltak a mellékutcák később a faluvégek is. (GARDA, SZÉKELY HADSZERVEZET ÉS FALUKÖZÖSSÉG, 1994)⁹

⁷ Forrás: <http://tamop412a.ttk.pte.hu/files/foldrajz2/ch03s04.html>

⁸ Forrás: <http://tamop412a.ttk.pte.hu/files/foldrajz2/ch03s04.html>

⁹ Forrás: Garda Dezső- Székely hadvezérség és faluközösség

1.4. . Település elhelyezkedése

A vizsgálat bemutatását Nagy József történész segítségével jött létre.

Gyergyóremete a gyergyói medence Észak-Nyugati szélén helyezkedik el, a medence a Keleti Kárpátok Középső hegycsoportjának egy medencéje (fennsíkja) körbe ölelve a hegyekkel. A medence különböző szorosokon, gerinceken keresztül közelíthető meg, az egyik legelzártabb hegyközi medence a Keleti Kárpátokban. Remete a medencét átszelő Maros bal partján fekszik a Görgényi havasok lábánál, a különböző patak völgyekbe és dombokon, Remetének a fekvése ilyen a medencében, mert a többi falu korábban jött létre.

A romániai közigazgatási rendszerbe Remete község (nagyközség) kategóriában tartozik, Hargita megye részét képezi. A megye pedig etnikailag Székelyföld része, közigazgatási egységként Hargita megye. Európai Unió szerint pedig központi régióba tartozik, nem adminisztratív területi egység, hanem fejlesztési régió. A legkisebb közigazgatási egység Remete egy nagy község, nincsenek beosztott falvai, élén egy önkormányzat, vezetője a polgármester. Helyi szinten állami költségvetésből vezeti a közigazgatást és pályázatok útján fejlesztéseket tud alkalmazni. Fölötte álló szint a megye, esetünkben Hargita megye, mely vezetője a megyei tanácselnök. Legfelső szinten a bukaresti kormány és a fejlesztési régió.

1.5. Térszerkezet

Az 1970-es és 1980-as évek szakirodalmában ritkán bukkan fel a térszerkezet fogalma, viszont a területi szerkezet számos publikációban jelenik meg.

1.6. Turizmus

Gyergyóremete nem kimondottan egy turista falu, természetesen vannak érdekesnél érdekesebb látnivalók. Aki ide látogat, megtekintheti a csodálatos természeti látványosságokat, egy vagy több napos gyalogtúrára indulhat a községből. A Kecskekő 1481 m tengerszint magasságban fekszik, a Görgényhegységhez tartozó gyönyörű

panorámának örvendő. Kecskékőtől nyugatra a piros jelzéseket követve tekinthető meg az 1517 m tengerszint feletti Kereszthegy és a nyugati oldalán fekvő nagy és káprázatos tisztás. A Bakta és Tolvajkút erdős-legelő területén található védett cirbolyafenyő. Eszenyő, Remete egyik melléktelepülése, ahol egykor a vízimalom működött, viszont még ma is látható. 1910-ben 113 lélekszámnak örvendett, majd 1992-ben már csak 65 és a 2000-es évekre még jobban elnéptelenedett.

1.7. Helyi önkormányzat

A gyergyóremetei Önkormányzat tagjai négy évente válasszák, szavazásuk titkos és szabadon kifejezett. Havi ülései nyitottak és nyilvánosak. A helyi önkormányzatok az államháztartás egyik alrendszere. Az állam a feladatait nem képes egyedül, hatékonyan ellátni ezért bizonyos feladatokat átruház az önkormányzatokra. A település egy ország közigazgatási-területi egysége. Ma a település szó országonként különböző típusú közigazgatási-területi egységeket jelöl, általában a megnövekedett gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális szereppel rendelkező nagyvárosokat.

Az önkormányzatot a közigazgatási szervek kollektívája, az önkormányzat irányítja, amely a polgármesterből és az önkormányzati tanácsból áll.

Az önkormányzat feladata és hatásköre

Az erdélyi (romániai) magyar nemzeti közösség közképviselői és érdekvédelmi szövetsége - kétmilliónyi számbeli kisebbségben élő, de történelmi és területi hagyományokkal rendelkező, különböző régiókban a lakosság számához viszonyítva többségben levő magyar nevében - 1992 októberében kinyilvánította az önrendelkezéshez való jogot¹⁰ (INTERNET4, 2023)

Főbb feladatok, amiket köteles ellátni a helyi önkormányzat:

- alapfokú oktatás,
- egészségügyi ellátás,
- szociális ellátás,
- közvilágítás,

¹⁰ Internet: Csapó I. József: Az erdélyi (romániai) magyar nemzeti közösség önkormányzása. In: Magyar Kisebbség, I. évf. (1995) 1. sz.,

- közutak fenntartása,
- ivóvíz ellátás.

Az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes.

Az önkormányzatok önként vállalt feladatai lehetnek:

- időskorúak támogatása,
- helyi televízió működtetése,
- idegenforgalomi tevékenységek,
- kábítószer elleni küzdelem.

Feladataik ellátását végezhetik egyedül, illetve együttműködéssel, más önkormányzatokkal, hogy minél hatékonyabban lássák el közfeladataikat.

Helyi önkormányzat hatásköre:

„A polgármesteri hivatal szervezésének és működési szabályzatának jóváhagyása, az önkormányzatnak alárendelt intézmények, közszolgáltató egységek és gazdasági egységek szervezése és működtetése, a tulajdonosi jogok gyakorlása.

- A tanács működési szabályzatának elfogadása, a község statútumának jóváhagyása.
- A helyi költségvetés, valamint az önkormányzat által felvehető kölcsönök jóváhagyása.
- A helyi adók és illetékek jóváhagyása.
- A község fejlesztési stratégiájának jóváhagyása.
- A közberuházások technikai-gazdasági mutatóinak jóváhagyása
- Az önkormányzat köz- és magántulajdonával való gazdálkodás.
- Az urbanisztikai tervek jóváhagyása.
- A lakosságnak biztosított közszolgáltatások szervezése és működtetése: oktatás, szociális szolgáltatások, szociális lakások, egészségügy, víz- és csatornázás, köztisztaság, személgazdálkodás, közterületek karbantartása, utak, utcák karbantartása, közvilágítás, közszállítás, közbiztonság, lakossági nyilvántartás, anyakönyvi hivatal, kultúra, sport, szabadidő eltöltése, polgári védelem, egyebek.

Az önkormányzat bel- és külföldi intézményes együttműködése: testvér-települési kapcsolatok jóváhagyása, egyesületekben való részvétel jóváhagyása, területfejlesztési vagy közszolgáltatásokat biztosító társulások jóváhagyása.”¹¹ (INTERNET 1, 2023)

¹¹ Internet: <https://miert.ro/wp-content/uploads/2016/05/miert-kisokos-2016-05-05-10-10.pdf>

A helyi önkormányzat rendes vagy rendkívüli gyűlések keretein belül működik. A rendes gyűléseket, havi rendszerességgel hívják össze, az összehívás vezetője a polgármester. A rendkívüli gyűléseket is a polgármester rendeli el a tanácsosok legalább egy harmada hívhatja össze. „A tanács összehívása írásban történik, legalább öt nappal a rendes gyűlések előtt és legalább három nappal a rendkívüli gyűlések előtt. A meghívó kötelezően tartalmazza a gyűlés napirendi pontjait”¹². (INTERNET 1, 2023) Az ülések után nyilvánosságra kell hozni elektronikusan, illetve sajtó által a döntést a kisebbség nyelven is, ha meghaladja a 20%-ot.

Önkormányzat felépítése

A gyergyóremetei önkormányzat élén Laczkó-Albert Elemér polgármester úr van jelen. Szavazás által történik a megválasztása, négyéves mandátummal. Majd az alpolgármester szintén négyéves mandátummal választják feladatkörét a polgármester által átruházott feladatok alkotják, van szavazati joga.

A jegyző, kinevezése meghatározatlan időre szól, a helyi önkormányzati tanács munkáját törvényességi szempontból felügyeli.

Az ügyfélszolgáltatás felel az ügyfelek útbaigazításáért.

Az adószedő és a pénztáros hatáskörébe tartozik a büntetések, az adó- és illetékek beszedése, értesítők kiküldése, juttatások kifizetése, járművek nyilvántartása és a beíratás, kivonás az adó alól.

Az anyakönyvvezető feladata: házassági támogatás, családi könyv kiállítása, elhalálozás, hagyaték, névcseré.

Humánerőforrásokért felelős személy.

Szociális iroda, felel a szociális segélyekért, környezettanulmányok készítése fogyatékkal élő személyek esetében orvosi felülvizsgálatáért és a környezettanulmányok készítése öregotthonba való beutalásáért.

Földes iroda hatásköre a tulajdonba vételi jegyzőkönyv készítése, földmérések, földosztóbizottságban való tevékenység az urbanisztikus hatáskörébe tartozó ügyek és szükséges iratok, területfelhasználási (urbanisztikai) engedély kiállítása, építkezési és bontási engedélyek kiadása, katasztrófavédelem, jegyzőkönyv készítése katasztrófavédelmi

¹² Internet: <https://miert.ro/wp-content/uploads/2016/05/miert-kisokos-2016-05-05-10-10.pdf>

helyzetekben, helyi önkéntes tűzoltóság tevékenységének segítése, ügyeinek intézése, hivatalos papírjainak készítése, naprakészen tartása, földmegmunkálás során az égetések Mezőgazdasági iroda feladata a tulajdonjogi bizonylatok kibocsátása, földalapú, gazdasági nyilvántartó vezetése, igazolások kibocsátása, mezőgazdasági igazolás, lakhelyigazolás, munkaidőigazolás a kollektív gazdaságban töltött évekről, termelési lapok kiállítása.

Titkárság, feladata a polgármester által kijelölt feladatok.

Pályázatmenedzsment hatásköre fejlesztéssel kapcsolatos feladatok, pályázatmenedzsment és a pályázatok elszámolásának előkészítése. Könyvelőség feladata a költségvetéssel, gazdálkodással és a fejlesztéssel kapcsolatos teendők.

Önkormányzatok költségvetése

A közberuházások, azok az az építkezések, főjavítások, javak beszerzése, amelyeket közpénzekből, a helyi költségvetés fejlesztési fejezetéből, központi költségvetési támogatásból vagy programokból, hitelekből vagy európai uniós finanszírozásokból, valósítanak meg.¹³

A közberuházásokat kötelezően tervek (hatástanulmányok)¹⁴ alapján lehet elindítani. A hatástanulmány gazdasági-technikai mutatóit a tanács hagyja jóvá.¹⁵ Az alárendelt intézmény, az önkormányzat, kivitelezésének ellenőrzése és a munkálatok átvétele a feladat.

¹³ Internet: <https://miert.ro/wp-content/uploads/2016/05/miert-kisokos-2016-05-05-10-10.pdf>

¹⁴ studii de fezabilitate

¹⁵ Internet: <https://miert.ro/wp-content/uploads/2016/05/miert-kisokos-2016-05-05-10-10.pdf>

2. Anyag és módszer

Felmérést készítettem a gyergyóremetei önkormányzati tevékenységgel, továbbá a közszolgáltatásokkal kapcsolatban és az ügyfélelégedettség céljából. Mielőtt rátérnék az elemzésére, kívánom annak tartalmát előzetesen bemutatni.

A hatékony kutatás érdekében elsősorban fel kell építeni a kutatási procedúrát, s ahhoz, hogy ezt felépíthessük meg kell határozzuk azt a kérdést, hogy mi is a kutatás. A vizsgálat egy ismétlődő (szisztematikus) kutatás a tények megállapítása érdekében; egy kísérlet arra, hogy szisztematikusan, esetleg professzionális módon feltárjuk a vizsgálat tárgyát. A szisztematikus kutatás célkitűzése, hogy a meglévő általános ismeretek újabb ismeretekkel bővüljenek, amíg a szakszerű kutatás célkitűzése a tudás, ezen kívül a megértés, s ezt azzal érhetjük el, ha információkat gyűjtünk egy adott tárgyról, területről. Elsőnek is meg szükséges határozni a célt, ami okán szeretnénk kutatni. Ezt követően megkezdődik a tervezési mechanizmus, amiben meg kell fogalmaznunk magunknak, hogy honnan, ezen kívül milyen módon tudjuk beszerezni szükséges adatokat, információkat. az adatgyűjtés kiindulópontját tekintve kétféle vizsgálati módszert különböztetünk meg. Az első módszer, amikor már meglévő, rendelkezésre álló adatot szerzünk be, a második módszer pedig az, amikor újabb, korábban nem ismert adatokra van szükségünk. Az előbbit szekunder, esetleg másodlagos kutatásnak, amíg az utóbbit elsődleges vagy elsődleges kutatásnak nevezzük. Amennyiben elsődleges kutatást szeretnénk végezni, el kell döntenünk, hogy milyen típusú adatokra van szükségünk. A kvalitatív (minőségi), vagyis minőségi vizsgálat keretei között kevés emberi jelenlét szükséges, továbbá inkább az okok kerülnek előtérbe, amíg a kvantitatív (mennyiségi), vagyis mennyiségi vizsgálat esetekor inkább arra keressük a feleletet, hogy valamely dolgok mennyire sajátos egy adott kategóriára. Ezt a két csoportot célszerű akár egyszerre is alkalmazni a jó adatgyűjtés szempontjából. A kvantitatív (mennyiségi) adatfelvétel a trendekről, attitűdökről, továbbá véleményekről nyújt információkat a populáció egy mintájának tanulmányozásával. A minta eredményeiből a kutató általánosít, valamint következtetéseket von le a lakosságról. A kísérlet alkalmával a kutatók azonosíthatnak egy mintát, amit általánosítanak a népességre. A kísérlet esszenciális célja egy intervenció eredményének a tesztelése, amely kontrolálja az összes többi tényezőt és befolyásolhatja a további eredményt. A kvantitatív (mennyiségi) vizsgálat leggyakoribb formája kérdőíves megkérdezés, amiben bizonyára

már majdhogynem minden embernek volt szegmense legalább egyszer az életében. A megkérdezés formája két módon történhet; szóban, esetleg írásban. Gyakran mára már gyakorta használnak az információgyűjtésnek jó programokat, amik segítik és gyorsítják az adatgyűjtés, valamint evakuáció folyamatát. Én magam is ezt a típust választottam az információgyűjtésnek. A következőkben bemutatom a közszolgáltatásokkal kapcsolatos lakossági elégedettségfelmérésemet, valamint annak metodológiáját - kiemelve a legfontosabb vizsgált területeket továbbá az adatfelvételem differenciált eredményét, valamint javaslatokat a közfoglalkozások javításával kapcsolatban.

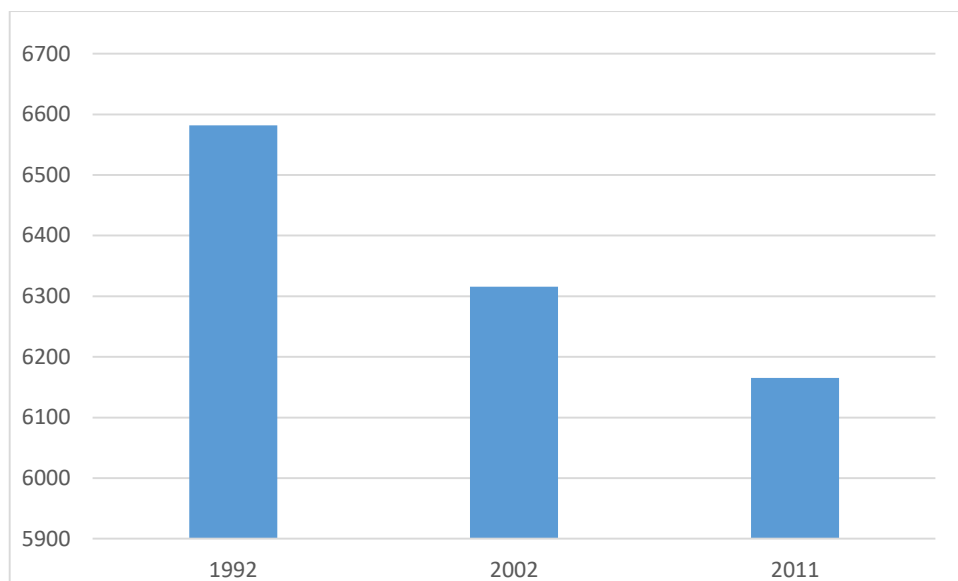
Az adatfelvételben összesen 104 polgár vett részt. A kérdőívemben összesen 23 kérdés szerepel; az általános adatok 8 kérdést, amíg az önkormányzati feladatellátás, ezen kívül a közszolgáltatásokkal kapcsolatos rész 15 kérdést hordoz magában. Az adatok feldolgozását követően az eredmények néhol vizuálisan és számszerűen is bemutatásra kerültek, a véleményekkel, javaslatokkal együtt.

2.1. Társadalmi mutatók

Népsűrűség

A 2002-es évben népszámlálási adatai szerint 6316 fő, ebből 6269 fő magyar, 46 fő román, 1 fő pedig csángó.

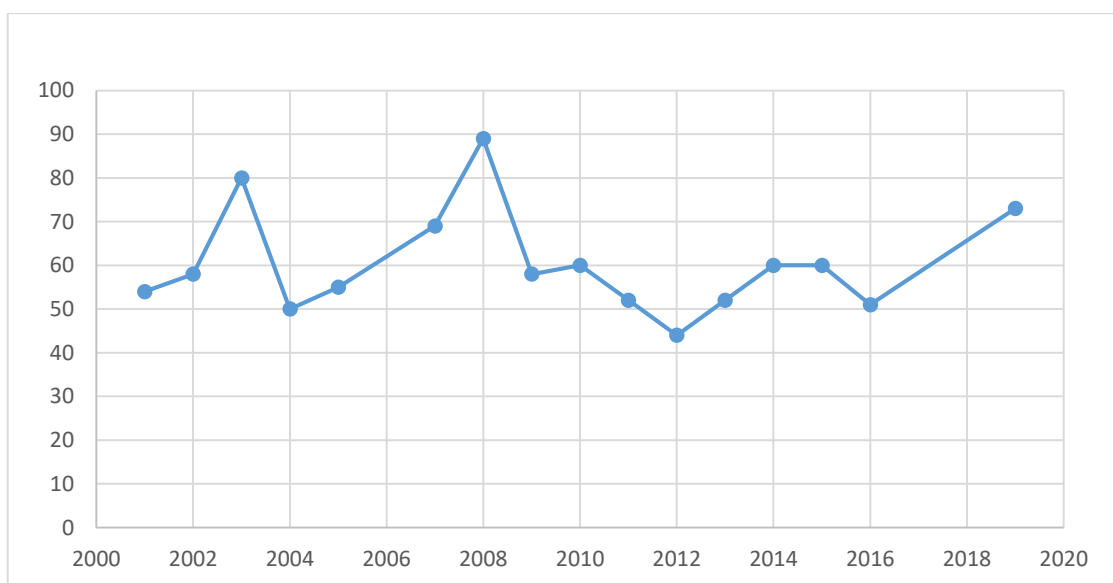
2011-ben a népszámlálási adatok szerint 6165 fő. Mivel a népszámlálás országosan 10 évente van, így az ezt megelőző népszámlálás 1992-ben volt, amikor is 6582 volt a népességszám.

2. ábra: Népesség számának alakulása a településen népszámlálás idején.

Forrás: Hivatali adatok, saját számítás

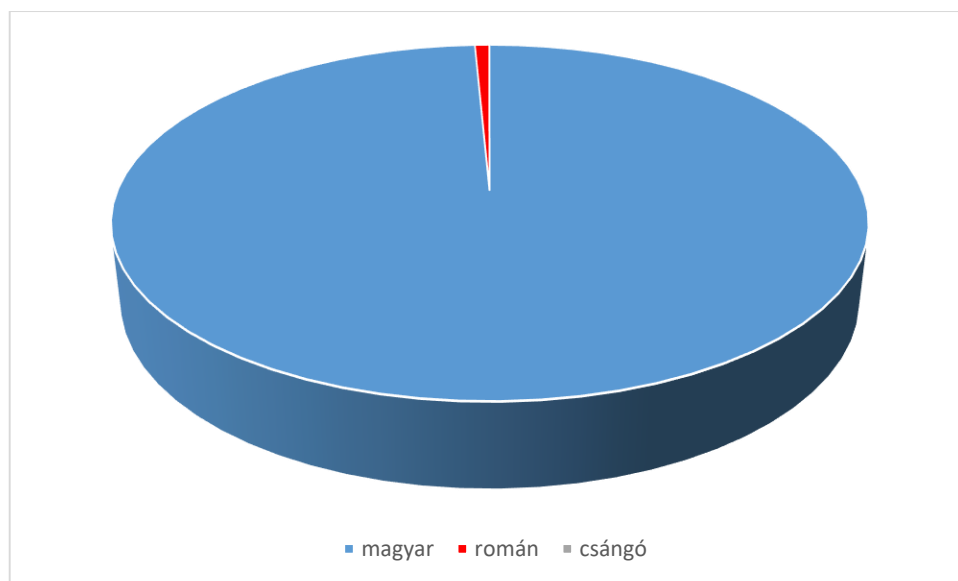
Gyergyóremete népességének száma az 1992-es népszámlálás idején volt a legmagasabb, a további népszámlálásoknál csökkenés figyelhető meg. A 2002-es népszámláláson 6315 fő, és a 2011-es adatok pedig 6165 fő került bejegyzésre.

3. ábra: Gyerekek bejegyzése

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés (INTERNET7, 2023)

Az elmúlt években a születés aránya nőtt.

4. ábra: Nemzetiség arány

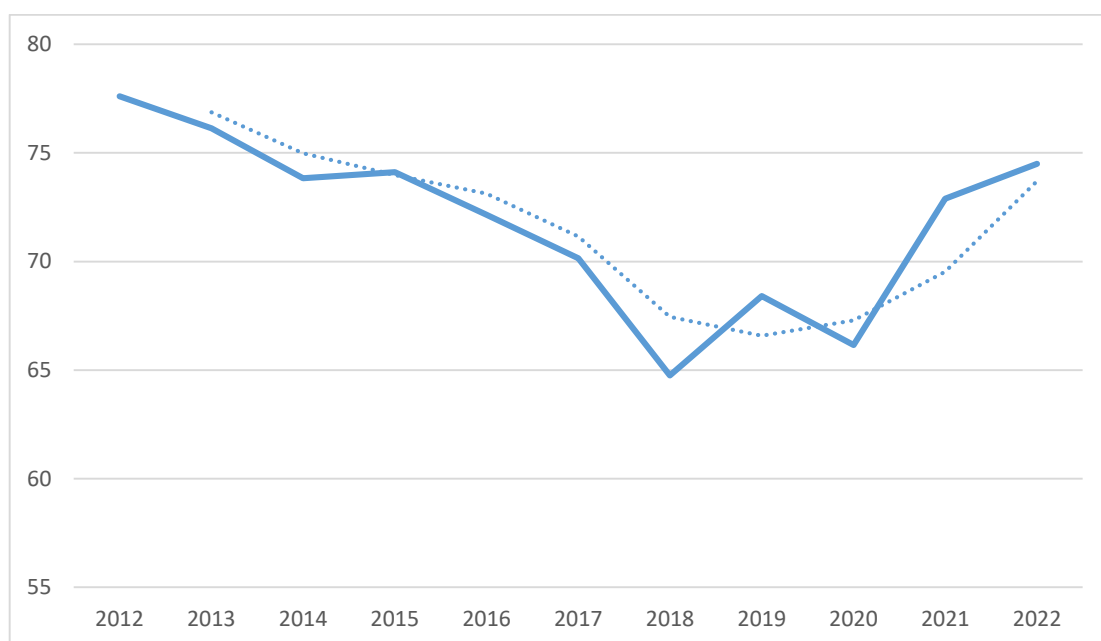
Forrás: (LACZKÓ-SZENTMIKLÓSI, 2003)

Gyergyóremete egy magyar település, ahol jelen van csángó és román kisebbség.

1. táblázat: A településre vonatkozó demográfiai jellemzők alakulása

Megnevezés	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022/ 2012, %
0-2 évesek száma (fő)	203	193	180	183	187	186	177	193	109	217	202	99,5%
3-5 évesek száma (fő)	228	217	217	199	193	183	188	189	189	181	199	87,3%
6-13 évesek száma (fő)	556	551	549	564	582	583	559	552	559	560	549	98,7%
14 évesek száma (fő)	66	73	70	79	59	63	88	58	66	72	76	115,2 %
60-x évesek száma (fő)	1357	1358	1376	1383	1415	1447	1455	1450	1395	1413	1377	101,5 %
<i>Fiatalodási index (%)</i>	<i>77,6</i>	<i>76,1</i>	<i>73,8</i>	<i>74,1</i>	<i>72,2</i>	<i>70,1</i>	<i>69,6</i>	<i>68,4</i>	<i>66,2</i>	<i>68,4</i>	<i>74,5</i>	<i>96,0%</i>

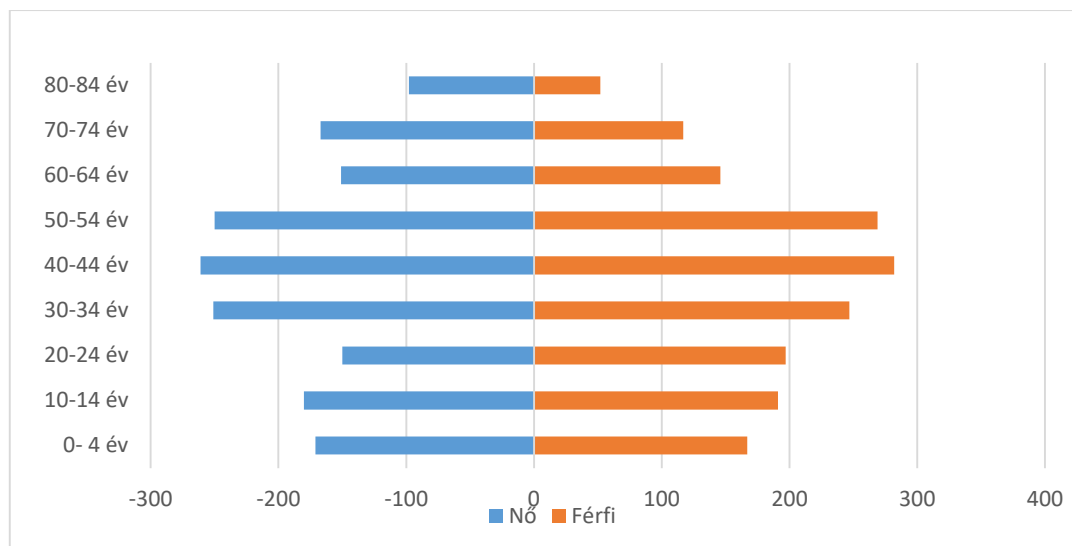
Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés (INTERNET7, 2023)

5. ábra: Fiatalodási index

Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

A fiatalodási index változik az évek során, hirtelen csökkenő, majd növekvő skálában.

6. ábra: Település korfa (fő)

Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

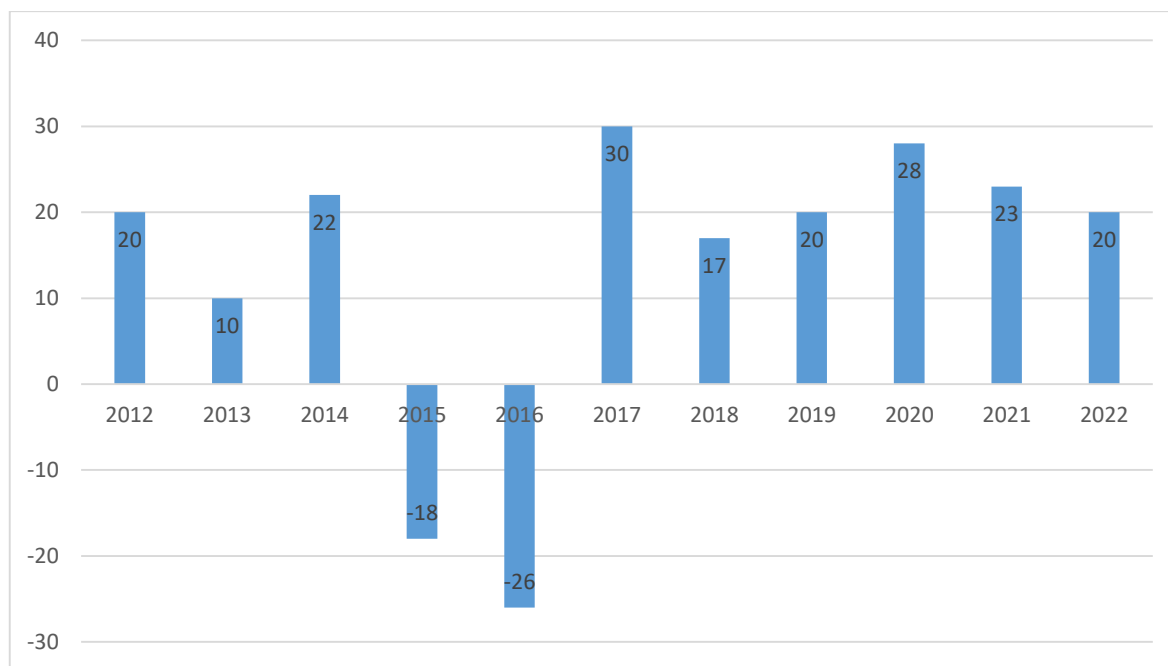
A nemenkénti és kor szerinti eloszlást láthatjuk a korfán, bal oldalán a nők, jobb oldalán a férfiak láthatóak, szalagdiagramm formában, egy harang alakú korfa látható. A korfa mutatja a 40-44 év közötti embereknek a legnépesebb. A fiatalok száma nagyon alacsony a 20-24 év közöttiekre nézve.

2. táblázat: A településre vonatkozó demográfiai jellemzők alakulása .

Megnevezés	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022/2012,%
A település területe(km ²)	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	106	100,0%
Lakónépesség száma az év végén(fő)	6394	6363	6348	6397	6384	6367	6395	6396	6407	6373	6332	99,0%
Halálozások száma(fő)	83	78	71	61	61	80	73	87	81	126	84	101,2%
Állandó odavándorlások száma(eset)	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	-
Állandó elvándorlások száma(eset)	20	14	22	19	28	30	17	20	28	23	20	100,0%

Vándorlási egyenleg(fő)	20	14	22	-18	-26	30	17	20	28	23	20	100,0%
Halálozási ráta (1000 lakósra jutó halálozások száma) (db)	13,0	12,3	11,2	9,5	9,6	12,6	11,4	13,6	12,6	19,8	13,3	102,2%
Népsűrűség(fő/km ²)	60,3	60,0	59,9	60,3	60,2	60,1	60,3	60,3	60,4	60,1	59,7	99,0%

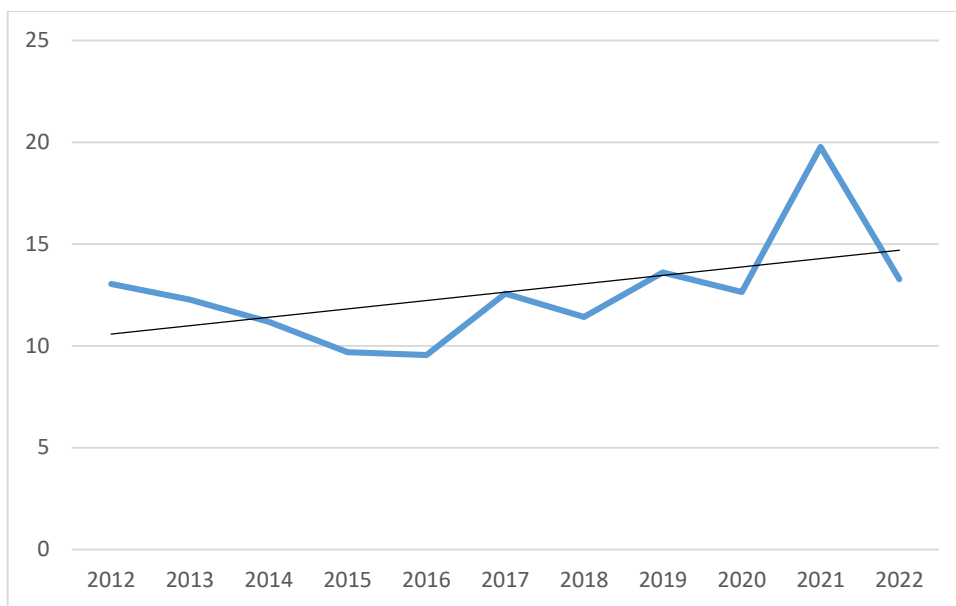
Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

7. ábra: Vándorlási egyenleg alakulása a településen 2012-2020, fő

Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

Alacsony a vándorlási egyenleg, 2015-ben és 2016-ban történt vándorlás.

8. ábra: Halálozási ráta alakulása a településen 2012-2020, ezrelék

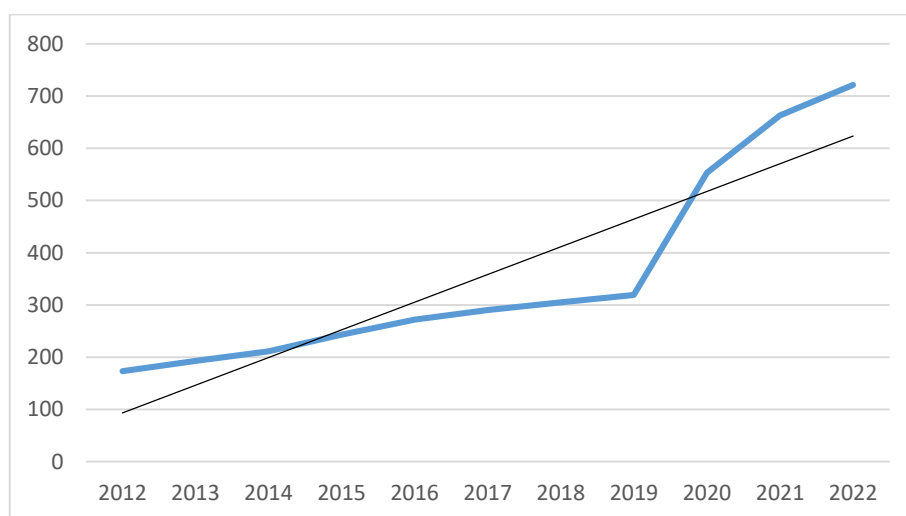
Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

2021-ben volt a legmagasabb a halálozási ráta szám szerint 126, legalacsonyabb 2016-ban 61 bejegyzet halott volt.

3. táblázat: A településre vonatkozó gazdasági jellemzők alakulása

Megnevezés	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022/2012,%
Lakónépesség száma az év végén (fő)	6394	6363	6348	6397	6384	6367	6395	6396	6407	6373	6332	99%
Regisztrált vállalkozások száma(db)	173	193	211	243	272	290	305	319	553	663	721	417%
Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (vendégéjszaka)	10	12	9	14	6	15	20	23	8	25	24	240%
Kiskereskedelmi üzletek száma (db)	18	20	21	20	22	23	23	17	20	28	30	167%

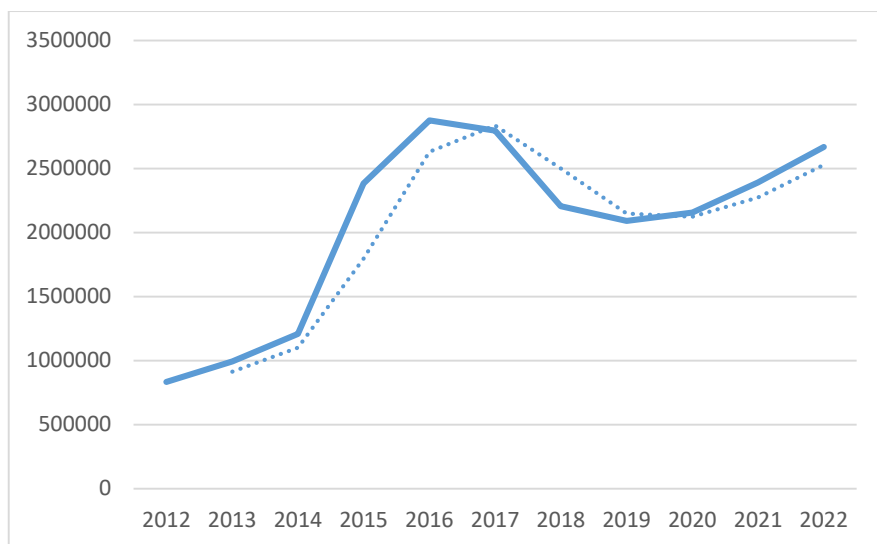
Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

9. ábra: A regisztrált vállalkozások számának alakulása a településen 2012-2020, db

Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

A vállalkozók száma a község területén növekedést mutat. 2012-ben 173 vállalkozás volt, 2022-be már 548 vállalkozással számolhatunk többet, ami 721 lett.

10. ábra: A helyi önkormányzat adó bevételeinek alakulása 2012-2020, ezer lej

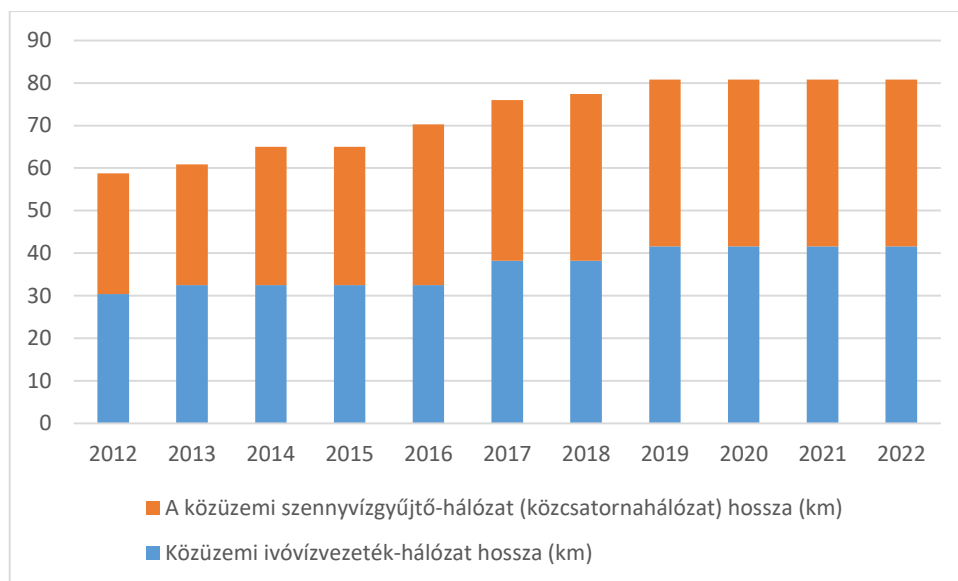
Forrás: TEMPO adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

Az helyi adó bevétel 2016-ban érte el a legmagasabb értékét, ami 2.874.993 lej. Látható változást mutat az ábra az évekre.

4. táblázat: A településre vonatkozó infrastrukturális jellemzők alakulása

Megnevezés	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2022	2022/2012,%
Lakásállomány (db)	2771	2771	2771	2771	2781	2781	2781	2805	2805	2805	2805	101,2%
Közüemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)	30,4	32,5	32,5	32,5	32,5	38,2	38,2	38,2	41,6	41,6	41,5	136,60 %
A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatorna hálózat) hossza (km)	28,4	28,4	32,54	32,54	37,8	37,8	39,2	39,2	39,2	39,2	39,2	138,03 %

Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

11. ábra: A háztartások szenny vízgyűjtőhálózat és ivó víz hálózat hossza

Forrás: Gyergyóremetei hivatal

Folyamatos fejlesztés látható a falu szennyvíz és ivóvíz hálózat hossza.

5. táblázat: A településre vonatkozó infrastrukturális jellemzők alakulása

Megnevezés	Autópályától	Gyors forgalmi úttól	Megyeszékhelytől
Távolság (km)	140	0	73

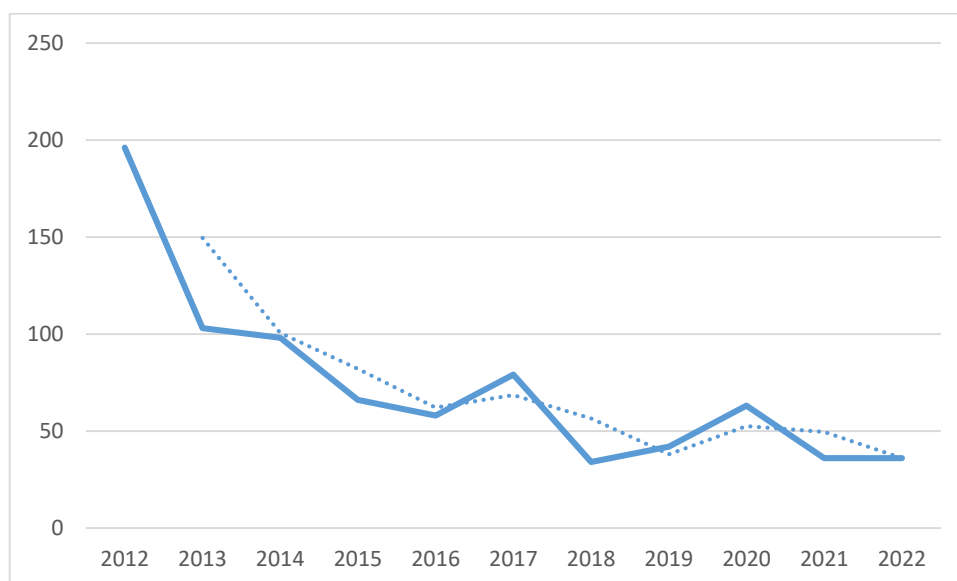
Forrás: Gyergyóremetei hivatal

A legközelebbi autópálya az A3-as mely Marosvásárhely mellett található, a Román kormány tervei között található, hogy a falu melletti részen épülni fog egy autópálya. Nincs nyilvántartott gyors forgalmi út az országban. Csíkszereda, Hargita megye megyeszékhelye, 73 km Gyergyóremetétől.

6. táblázat: A településre vonatkozó foglalkoztatási jellemzők alakulása

Megnevezés	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022/ 2012, %
Nyilvántartott álláskereső száma összesen (fő)	196	103	98	66	58	79	34	42	63	36	36	18%
Nyilvántartott álláskereső/lakosok száma, %	4,9	2,6	2,5	1,7	1,5	2	0,9	1,1	1,6	0,9	0,9	18%

Forrás: KSH adatok alapján saját számítás (INTERNET7, 2023)

12. ábra: Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)

Forrás: TEMPO oldal alapján, saját számítás (INTERNET7, 2023)

Ahogy az ábrán láthatjuk a foglalkoztatási ráta Gyergyóremetén 2012-ben évre nézve eléggé 4,9%, magas volt a többi évhez képest. Az évek során folyamatosan csökkent a munkanélküliek száma 2022-re 0,9%

7. táblázat: A településen működő civil szervezetek

Tevékeny ségi köre:	
Egyéb	Eszenyői Földtulajdonosok Egyesülete
Kulturális	Együtt a Jövőnkért, Remetei Zene Egyesület, Csutakfalvákért Egyesület, Tolvajos Remetei Ifjúsági Szervezet, Gyergyói Hagyományok Háza Egyesület, Gyergyói Szemle Egyesület,
Közbizton ság	Szülői Biztonság Egyesület
Sport	LBA Independence Sportklub, Kereszthegy Sport Egyesület, Remetei Lovasklub Sport Egyesület
Intézmény i	-
Természet védelem	-
Környezet védelmi	Ralf Ro

Forrás: Helyi önkormányzat

Gyergyóremete nagyon aktívan működteti a falubeli civil szervezeteket, számos egyéb szervezettel rendelkezik, összesen 28 szervezetet működik.

3. Az önkormányzat bevételeinek és kiadásainak elemzése

8. táblázat: Bevétel

Évek	Tervezett bevétel	Tényleges bevétel	Bevétel teljesítése	Fennmaradt bevétel
2012	28.294.600	34.539.870	24.108.569	1.709.104
2013	16.797.980	18.023.980	13.425.041	2.561.623
2014	10.183.870	14.346.870	11.788.632	3.023.352
2015	6.600.930	11.814.870	10.823.733	3.146.758
2016	6.879.100	18.494.380	8.421.944	2.601.179
2017	20.104.240	20.662.840	12.837.771	2.565.170
2018	16.054.700	16.564.740	9.452.954	812.338
2019	17.402.510	18.457.110	10.952.321	850.286
2020	28.779.790	31.718.990	15.837.151	770.463
2021	18.804.200	24.478.640	16.560.806	755.292
2022	34.680.900	37.300.640	15.590.578	792.722

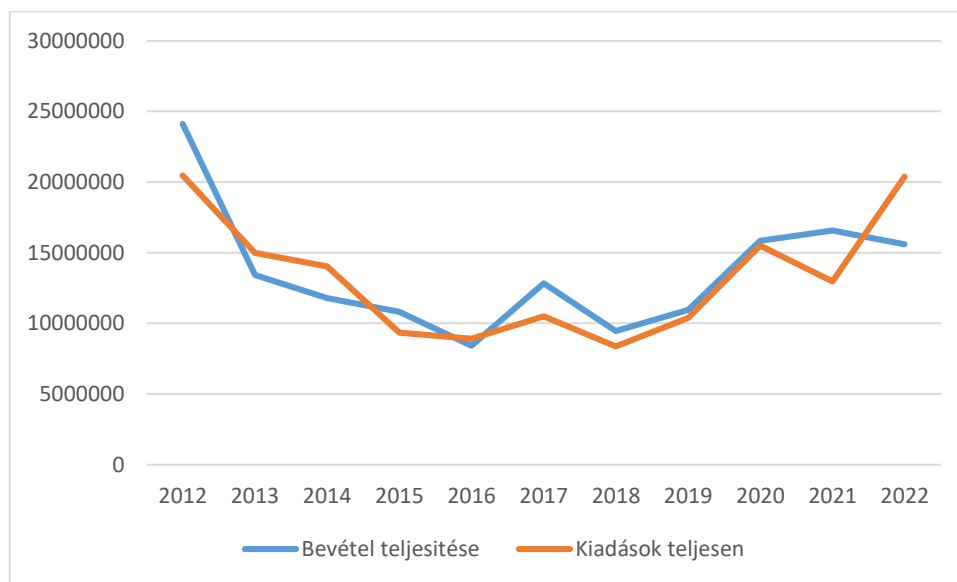
Forrás: <http://uat.mdrap.ro/home/cauta> (INTERNET6, 2023)

9. táblázat: Kiadás

Évek	Tervezett kiadás	Tényleges kiadás	Kiadások teljesen
2012	28.487.790	34.733.060	20.460.117
2013	20.639.620	21.865.620	14.988.224
2014	12.462.320	16.629.320	14.033.057
2015	6.634.970	11.848.910	9.350.106
2016	8.386.770	20.002.050	8.920.813
2017	21.113.040	21.671.640	10.489.332
2018	19.415.940	19.925.980	8.364.913
2019	21.851.790	22.906.390	10.391.566
2020	33.789.820	36.729.020	15.496.187
2021	24.155.200	29.829.210	12.970.339
2022	43.622.360	46.242.100	20.376.112

Forrás: <http://uat.mdrap.ro/home/cauta> (INTERNET6, 2023)

Gyergyóremete Önkormányzata és gazdálkodását a kötelezően ellátandó feladatok azok nagysága, valamint a bevételek alapján meghozott önkormányzati döntések határozzák meg. A bevételek és a rendeletek alapján áll össze a kiadások rendszere.

13. ábra: Bevétel és kiadás teljesítése

Forrás: Az MDARP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

Forrás: Saját készítés, a Gyergyóremetei Önkormányzat költségvetései alapján

Az önkormányzat táblázatának és diagramjának adataiból megfigyelhető, hogy a kiadások és a bevételek az évek során változóak. A 2012-es, 2015-ös, 2016-os és 2022-es évben a kiadások jelentős összegbe nagyobbak voltak a bevételeknél.

Saját bevételek 2012-2022

Az önkormányzatoknak több forrásból származnak a jövedelmeik. Jelentős differenciák vannak a lokális, valamint a megyei önkormányzatok között a bérek mérete, ezen kívül összetétele szerint is. Ha összesítve nézünk minden önkormányzatot, az áfából visszaosztott bérek teszik ki a legnagyobb hányadot, több mint egyharmadát a bevételeknek (az elemzett periódusban 36,4%-ot). A jövedelemadóból származó bevételek 30 százalékos föléti értéket, a lokális adókból jövő összegek (ingatlan-, gépkocsiadó stb.) átlagosan 16%-ot tesznek ki. A maradék fizetés állami szubvenciókból (átlagosan 11%), uniós forrásokból (4,2%), ezen kívül egyéb forrásokból (1,5%) származik.

10. táblázat: 2012 bevétel

2012	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	616.000	616.000	332.079	282.076
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	81.000	81.000	72.892	8.108
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	277.000	277.000	37.433	239.567
Magánszemélyek földadója	111.000	111.000	94.416	16.584
Jogi személyektől származó földadók	5.000	5.000	3.742	1.258
Külterületek föld adói	140.000	140.000	123.441	16.559

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A község évi költségvetés jövedelmi részének a helyi adókról realizált bevételei és maradványai 53,9%-ot tesznek ki míg a külterületek adói 88,2%-át.

11. táblázat: 2013 bevétel

2013	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	453.000	453.000	413.152	34.363
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	91.000	91.000	87.320	3.680
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	60.000	60.000	52.275	7.725
Magánszemélyek földadója	119.000	119.000	112.859	6.141
Jogi személyektől származó földadók	4.000	4.000	2.314	1.686
Külterületek föld adói	158.000	158.000	142.869	15.131
Bírószági illetékek és egyéb	21.000	21.000	15.515	-

bélyegadók				
------------	--	--	--	--

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2013-as évben a község évi költségvetés jövedelmi részének a helyi adó realizált bevétele és maradványa 91,2-át foglalja magába.

12. táblázat: 2014 bevétel a lakosok részéről

2014	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	516.000	540.500	510.943	15.456
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	92.000	92.000	89.091	2.909
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	136.500	136.500	131.970	4.530
Magánszemélyek földadója	118.000	118.000	114.364	3.636
Jogi személyektől származó földadók	2.500	2.500	2.061	439
Külterületek föld adói	151.000	175.500	171.558	3.942
Bírószági illetékek és egyéb bélyegadók	21.000	21.000	15.515	-

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

Az évi költségvetés a községben, jövedelmi részének a helyi adó realizált bevétele és maradványa 9,46%-a.

13. táblázat: 2015 bevétel a lakosok részéről

2015	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	546.160	550.160	450.503	99.203
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	89.090	89.090	84.999	4.091
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	161.190	161.190	97.993	63.197

Magánszemélyek földadója	114.360	114.360	113.207	1.153
Jogi személyektől származó földadók	2.060	2.060	1.906	154
Külterületek föld adói	177.560	177.560	146.952	30.608
Bíróági illetékek és egyéb bélyegadók	1.900	5.900	5.446	-

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A költségvetés jövedelmi részének a magánszemélyek épületadója, realizát bevétele és maradványa 95%-at teszi ki.

14. táblázat: 2016 bevétel a lakosok részéről

2016	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	456.400	651.400	596.824	53.763
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	91.000	91.000	89.225	1.775
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	98.000	98.000	87.565	10.435
Magánszemélyek földadója	113.000	113.000	101.131	11.869
Jogi személyektől származó földadók	1.900	1.900	1.654	246
Külterületek föld adói	147.000	342.000	312.562	29.438
Bíróági illetékek és egyéb bélyegadók	5.500	5.500	4.687	-

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2016-ban a jövedelmi részének a jogi személyektől származó adók, realizát bevételek és maradványok 96,2%-át fejezi ki.

15. táblázat: 2017 bevétel a lakosok részéről

2017	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak				

tulajdonosonként	800.800	800.800	742.795	58.434
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	148.000	148.000	141.249	6.751
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	125.000	125.000	88.764	36.236
Magánszemélyek földadója	231.000	231.000	220.908	10.092
Jogi személyektől származó földadók	3.800	3.800	3.378	422
Külterületek föld adói	275.000	275.000	270.067	4.933
Bírószági illetékek és egyéb bélyegadók	18.000	18.000	8.429	-

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2017-es a jövedelmi évben a részének a külterekből származó adó, realizát bevételek és maradványok 98,2%-át fejezi ki

16. táblázat: 2018 bevétel a lakosok részéről

2018	Kezdeti kötségvetési rendelkezések	Döntő kötségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	741.400	741.400	633.169	94.158
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	156.000	156.000	134.122	21.878
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	125.000	125.000	113.538	11.462
Magánszemélyek földadója	246.000	246.000	187.787	58.213
Jogi személyektől származó földadók	5.400	5.400	3.802	1.598
Külterületek föld adói	200.000	200.000	189.922	10.078
Bírószági illetékek és egyéb bélyegadók	741.400	741.400	633.169	94.158

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2018-as a jövedelmi évben a részének helyi adókról, realizát bevételek és maradványok 84,4%-át fejezi ki

17. táblázat: 2019 bevétel a lakosok részéről

2019	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	791.790	791.790	686.687	104.514
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	181.000	181.000	176.117	4.883
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	125.000	125.000	98.538	26.462
Magánszemélyek földadója	250.000	250.000	201.638	48.362
Jogi személyektől származó földadók	7.790	7.790	4.172	3.618
Külterületek föld adói	223.000	223.000	201.811	21.189
Bírósági illetékek és egyéb bélyegadók	5.000	5.000	4.411	-

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2019-ben a jövedelmi évben a részének a jogiszemélyektől megtérített adó, realizát bevételek és maradványok 78,8%-át fejezi ki

18. táblázat: 2020 bevétel a lakosok részéről

2020	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	816.200	850.500	74.622	89.926
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	177.000	203.000	197.558	5.442
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	205.000	205.000	153.750	51.250
Magánszemélyek földadója	202.000	203.300	187.192	16.108
Jogi személyektől származó	4.200	11.000	8.085	2.915

földadók				
Külterületek föld adói	223.000	223.000	208.789	14.211
Bírósági illetékek és egyéb bélyegadók	5.000	5.200	6.248	-

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2020-ban a jövedelmi évben a részének a jogiszemélyektől származó föld adó, realizált bevételek és maradványok 73,5%-át fejezi ki

19. táblázat: 2021 bevétel a lakosok részéről

2021	Kezdeti kölségvetési rendelkezések	Döntő kölségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	809.500	921.800	840.788	79.804
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	209.000	259.000	231.184	27.816
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	154.000	204.000	198.231	5.769
Magánszemélyek földadója	210.000	220.200	205.671	14.529
Jogi személyektől származó földadók	11.000	13.100	11.127	1.973
Külterületek föld adói	219.000	219.000	189.283	29.717
Bírósági illetékek és egyéb bélyegadók	6.500	6.500	5.292	-

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2021-ban a jövedelmi évben a részének a magán személyek épületadója, realizált bevételek és maradványok 93,4%-át fejezi ki

20. táblázat: 2022 bevétel a lakosok részéről

2022	Kezdeti költségvetési rendelkezések	Döntő költségvetési rendelkezések	Realizált bevételek	Maradványok
Adók és díjak tulajdonosonként	1.018.000	1.021.000	900.024	119.414
Magánszemélyek épületeire kivetett adók és díjak	267.000	267.000	259.889	7.111
Jogi személyektől származó épületekre kivetett adók és díjak	278.000	278.000	214.962	63.038
Magánszemélyek földadója	228.000	228.000	201.613	26.387
Jogi személyektől származó földadók	13.000	13.000	10.717	2.283
Külterületek föld adói	222.000	222.000	201.405	20.595
Bírósági illetékek és egyéb bélyegadók	10.000	13.000	11.438	-

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2022-ban a jövedelmi évben a részének helyi adók, realizát bevételek és maradványok 88,15%-át fejezi ki

A 215 23/04/2001-es törvény szerint a helyi közigazgatás működése , több féle részleg munkája szükséges a megfelelő üzemeléshez.

Költségvetés

A lokális önkormányzatok gazdálkodásának bázisa az éves költségvetés, mely az államháztartás szegmense. Az önkormányzati gazdálkodás egyik legfontosabb területe a költségvetés-tervezés, melynek elkészítése alkalmával a bevételeket, ezen kívül a kiadásokat tekintve jelentős a bizonytalanság. A széles feladat-, valamint hatáskör, az egyre romló finanszírozás, ezen kívül a növekvő működési költségek évről-évre egyre nagyobb terhet róttak az önkormányzatokra. A rendszer megújulására egyenesen 2011-ig várni kellett. A lokális önkormányzatok a feladataik ellátáshoz szükséges forrás biztosítására részt vehetnek vállalkozásokban, viszont – bár a 2011. évi önkormányzati reformok kapcsán az önkormányzatok adósságállományának átvállalása megtörtént – az önkormányzati tulajdonú ökonómiai társaságok magas adósságállománya rizikót jelent a lokális alrendszer, valamint az államháztartás egésze részére. Az önkormányzatok ökonómiai társaságainak működését, valamint a hozzájuk kapcsolódó veszélyeket meghatározzák a tulajdonos önkormányzat működésének folyamatában megjelenő kockázatok, ezen kívül ez fordítva is igaz. Az ökonómiai társaságok működésének átláthatóságához, az üzleti tervezéshez, beszámoltatáshoz, a szükséges korrekciók végrehajtásához szükséges a tulajdonosi joggyakorlás erősítése, a feladatellátás gazdaságosságának, valamint hatékonyságának mérésére alkalmas követelmény-, ezen kívül célrendszer kialakítása

21. táblázat: 2012 önkormányzati költség

2012	Költségvetési előirányzatok	Végleges költségi előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Oktatás	4.257.290	4.257.290	6.349.040	3.533.577
Rekreáció, kultúra és vallás	1.043.540	72.3540	821.590	61.0344
Biztosítás és szociális segély	300.000	300.000	480.380	20.812
Környezetvédelem	4.969.050	-	-	1.712.759

Általános gazdasági, kereskedelmi és munkaügyi fellépés	913.000	1.293.000	400.630	842.191
Szállítás	16.976.620	16.733.200	20.267.300	8.847.052
Egészség	111.000	130.000	-	110.976
Közzolgáltatások és fejlesztések	1.728.700	908.000	3.272.580	889.334

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A helyi rendelőre szánt költség 111.000 lej volt a 2012-es évben, ebből az összegből 110.976 lej sikerült teljesíteni.

22. táblázat: 2013 önkormányzati költség

2013	Költségvetési előirányzatok	Végleges költség előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Oktatás	301.110	301.110	301.110	108.471
Rekreáció, kultúra és vallás	937.420	1.521.460	189.000	1.105.451
Biztosítás és szociális segély	25.000	25.000	25.000	-
Környezetvédelem	417.335	417.335	-	3.432.992
Általános gazdasági, kereskedelmi és munkaügyi fellépés	332.000	332.000	-	329.275
Szállítás	9.036.000	9.007.300	8944770	4.986.103
Közzolgáltatások és fejlesztések	301.110	301.110	301.110	108.471

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

Az oktatásra 301.110 lej volt előírva, ebből az összegből 108.471 volt a kifizetés.

23. táblázat: 2014 önkormányzati költség

2014	Költségvetési előirányzatok	Végleges költségi előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Egyéb általános közzolgáltatások	559.120	599.120	599.120	187.997
Rekreáció, kultúra és vallás	926.710	3.089.210	-	2.667.638
Biztosítás és szociális segély	-	245.500	245.500	245.428
Környezetvédelem	1785500	1904700	-	651.262
Általános gazdasági, kereskedelmi és munkaügyi fellépés	303.000	283.000	-	218.333
Szállítás	3.285.600	3.719.600	3285600	3696187
Egészség	559.120	599.120	599.120	187.997

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A közzolgáltatásra előírt összeg 559.120 lej volt, a 2014-es évben ebből 599120 lejt sikerül beszerezni

24. táblázat: 2015 önkormányzati költség

2015	Költségvetési előirányzatok	Végleges költségi előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
------	--------------------------------	---------------------------------------	---	----------------------------

Oktatás	2.259.240	114.120	-	1.956.703
Rekreáció, kultúra és vallás	2.259.240	114.120	-	1.956.703
Szállítás	1.775.570	-	-	135.256

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet az oktatásra, korszerűsítés szempontjából ezért aktív költségvetések voltak jelen az évek alatt. A 2015-ös évben az előir költségvetési irányzatok 2.259.240 lej, a teljesített kifizetés 1.956.703 lej volt.

25. táblázat: 2016 önkormányzati költsége

2016	Költségvetési előirányzatok	Végleges költségi előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Oktatás	1.900.020	-	1.900.020	-
Rekreáció, kultúra és vallás	1.660.330	20.000	1.590.330	64.800
Környezetvédelem	6.783.870	-	6.783.870	-
Szállítás	1.650.850	1.000.000	-	1.640.817

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2016-os évben a környezetvédelemre szánt költségvetés 1.660.330 lej volt-

26. táblázat: 2017 önkormányzati költség

2017	Költségvetési előirányzatok	Végleges költségi előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések

Oktatás	2.068.580	2.068.580	2.068.580	105.578
Rekreáció, kultúra és vallás	1.578.330	1.578.330	1.578.330	1.358.214
Szállítás	36.000	-	36.000	35.251

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A szállítási költség 2.068.580 lej, teljesítve 105.568 lej volt a 2017-es évben

27. táblázat: 2018 önkormányzati költség

2018	Költségvetési előirányzatok	Végleges költség előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Oktatás	1.011.000	1.011.000	-	464.951
Rekreáció, kultúra és vallás	57.800	78.000	-	57.393
Környezetvédelem	5.712.200	5.712.200	-	10.188
Szállítás	5.288.000	2.928.700	-	1.273.027

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

Az oktatásra 2018-ban nem volt külső finanszírozás, a rá szánt összeg pedig 1.011.000 lej volt.

28. táblázat: 2019 önkormányzati költség

2019	Költségvetési előirányzatok	Végleges költség előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Szállítás	10.608.890	10.468.890	-	3.840.319

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

2019-ben a szállításon volt hangsúly és arra volt költség. A véglegesített költség 10.468.890 lej a kifizetett összeg pedig 3.840.319 lej volt.

29. táblázat: 2020 önkormányzati költség

2020	Költségvetési előirányzatok	Végleges költség előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Oktatás	6.319.500	6.899.500	6.899.500	91.044
Rekreáció, kultúra és Vallás	40.000	40.000	40.000	912
Szállítás	7.637.140	5.462.400	5.462.400	755.813

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A 2020-as évben a vallás, kultúra és rekreációra az előirányzata, a végleges költsége és a külső finanszírozása is 40.000 lej volt, míg teljes kifizetés 912 lej volt.

30. táblázat: 2021 önkormányzati költség

2021	Költségvetési előirányzatok	Végleges költség előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Oktatás	5.848.340	6.265.340	5.848.340	5.840.552
Rekreáció, kultúra és vallás	40.000	40.000	40.000	38.954
Biztosítás és szociális segély	-	124.700	-	124.622

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

A biztosítás és a szociális segély teljesített kifizetése 124.622 lej volt 2021-ben.

31. táblázat: 2022 önkormányzati költség

2022	Költségvetési előirányzatok	Végleges költségi előirányzatok	Vissza nem terítendő külső finanszírozás	Teljesített kifizetések
Egészség	8.941.460	8.941.460	-	76.363.599
Közzolgáltatások és fejlesztések	24.747.830	22.997.830	19.900.190	13.539.156

Forrás: MDRAP oldal alapján, saját számítás (INTERNET6, 2023)

Az egészségügyi költségeknek a végleges előirányzata 8.941.460 lej volt, a teljes kifizetése 76.363.599 lej .A közzolgáltatások és fejlesztések végleges előirányzata 22.997.831 lej, a végleges kifizetése pedig 13.539.156 lej volt.

A település által elnyert támogatások

32. táblázat: Hazai támogatások 2005-2022

Cél kategória	Projektek száma	Költség (Ron)
Tervezés	-	-
Környezetvédelem, környezetvédelmi infrastruktúra	7	51.462.996,48
Infrastrukturális	1	5.074.006
Gazdaságfejlesztés	4	9.066.630
Szociális	-	-
Kulturális	3	16.459.053
Operatív program	Projektek száma	Költség (Ron)
Regionális OP	1	1.033.643
Gazdaságfejlesztési OP	-	-
Agrár és	-	-

Vidékfejlesztés OP		
Összesen	16	83.196.328,48

Forrás: Helyi önkormányzat

Az önkormányzat nagyon relevánsan kezeli a romániai támogatásokat. Az évek során mindössze 16 pályázatot nyert el, amit a Román Kormány kínált fel. Az elnyert pályázatok által a község látványos fejlődésen és modernizáláson ment keresztül az évek alatt.

A helyi adminisztráció mindenkori prioritása az itteni közösség fejlesztése, a település élhetővé és vonzóvá tétele.

A Román Kormány támogatásából és önerőből:

- -Község háza – önerőből (1.483.198 lej)
- -Szennyvíztisztítóállomás – Környezetvédelmi Alap (8.829.800 lej)
- -Közösségi Ház – önerő és kormány támogatás (1.483.198 lej)
- -Szennyvízhálózat építése – kormányprogram (7.498.909 lej)
- -Víz hálózat építés – Sollel Boneh program (8.806.000 lej)
- -Balás Gábor Művelődési Ház épületének modernizálása (1.143.874 lej).

Operatív Regionális Programból:

- A Balás Jenő Általános Iskola felújítása, a Fráter György Általános Iskola bővítése/ felújítása és felszerelése (1.033.643 lej)
- Önerőből és a Román Kormány támogatásával:
- -Eszenyői vízvezetés (791.000 lej)
- -Sportcsarnok (4.700.000 lej)
- -Egészség ház (2.805.000 lej)
- -4 szolgálati lakás (1.091.818 lej)
- -Két tömbház lakás szigetelése (469.812 lej)
- -Víz- és szennyvízbekötések Gyergyóremete községben, szennyvízcsatornabővítés Eszenyő faluban – Környezetvédelmi Alap (AFM) (6625399,48 lej)
- -Új parkok/zöldövezetek létrehozása Gyergyóremete községben – Környezetvédelmi Alap (AFM) (911.888 lej)

Vidékfejlesztési Alapból:

- -Ivóvíz- és szennyvízhálózat fejlesztése és bővítése (18.000.000 lej)

Román Kormány támogatásából:

- -Községi utak felújítása Gyergyóremetén és Eszenyőben, hídépítés az Eszenyő-patak fő- és mellék folyásain (5.074.006 lej)

Önerőből és a Megyei Tanács támogatásából:

- -Agrárélelmiszeripari értékesítési központ (piac) építése és felszerelése. (6625399,48 lej)¹⁶

33. táblázat: Uniós támogatások 2005-2022

cél kategória	Projektek száma	Költség (Euró)
Tervezés	1	67.555
Környezetvédelem, környezetvédelmi infrastruktúra	1	75.000
Infrastrukturális	3	2.507.427,09
Gazdaságfejlesztés	1	7.965
Szociális	3	368.726
Kulturális	6	3.010.483
Operatív program	Projektek száma	Költség (Euró)
Regionális OP	4	1.847.536
Gazdaságfejlesztési OP	-	-
Agrár és vidékfejlesztés OP	2	3.211.885
Összesen	21	11.096.577,09

Forrás: Helyi önkormányzat

A 2005-ös és 2022-es intervallum között 21 elnyert pályázat született, 11.096.577,09 euró pályázati pénzt kapott az európai uniótól. A 2012-es év utáni támogatási ciklusban nyújtott önrész 914.849 euró, uniós finanszírozású projekteknél az önkormányzat biztosított.

Az uniós csatlakozást követően a község igyekezett kihasználni a finanszírozási lehetőségeket olyan fejlesztésekre, amelyek a köz érdekét, javát szolgálják. Az uniós finanszírozású projektek mellett számos beruházás országos vagy helyi forrásokból valósultak meg.

A község részt vett mindegyik uniós finanszírozású ciklusban:

¹⁶ Önkormányzati adat

- -Szent Anna Szociális Központ – PHARE program (210.000 euró)
 - -13 km erdei út km felújítása – SAPARD program (1.151.807 euró)
 - -Védett területek rehabilitációját célzó tanulmány készítése – PHARE program (75.000 euró)
 - -Vidéki infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó integrált pályázat:(3.010.483 euró)
1. Községi utak modernizálása (Hadnagydomb, Bernád, Balás Jenő, Újút, Bartók Béla, Bethlen Gábor, Bánya és Szent Lénárd utcák)
 2. Ivóvíz- és szennyvízhálózat bővítés
 3. Sportpálya rendezés és játszótér építés
 4. Napköziotthon építés, Bethlen Gábor u. 31 sz.
 5. "After school" típusú oktatási intézmény létrehozása
 6. Székelyruhák és csizmák, hagyományos népi hangszerek vásárlása a Művelődési Házhoz
- -Leader típusú stratégiai tervezés a G10 térségben (67.555 euró)
 - -Turisztikai információs központ (118.089 euró)
 - Mezei út felújítása (8,924 km) (1.249.207 euró)
 - Erdei út felújítása (12,29km) (1.962.678 euró)
 - Szociális, egészségügyi és polgárvédelmi alapszolgáltatásokra vonatkozó integrált projekt (126.714 euró)
 - Gyergyóremetei Tájház felújítása (48.861 euró)

Vidékfejlesztési Alapból:

- -Járdák kialakítása a megyei utak mellett (153 C, 153 D) (77.803,09 euró)
- -Óvoda felújítás és felszerelés, bölcsőde létrehozása és felszerelése (457.244 euró)
- -Az erdőalap megközelíthetőségének könnyítése Gyergyóremete községben (1.277.817 euró)
- -Sportcsarnok napelemes rendszerrel való ellátása (7.965 euró)
- -Szent Anna Szociális Központ felszerelése (32.012 euró)
- Regionális Operatív Programból:
- -A Fráter György Iskola oktatási infrastruktúrájának fejlesztése és felszerelése (1.223.342 euró)

Robinwood Interregionális Programból:

- Erdőgazdálkodási tapasztalatok - Fenntartható erdőgazdálkodás elvei - FORMARIE PASFORMMA (olasz, finn, francia partnerekkel való együttműködés a Megyei Tanács közreműködésével)¹⁷

Most került befejezésre egy újabb iskolafejlesztési projekt, amely az épületek korszerűsítése mellett didaktikai és IT eszközök vásárlását is jelentett, továbbá folyamatban van gázhálózat kialakítására megnyert pályázat és egy tanuszoda építése.

Jövőre vonatkozó célkitűzések között szerepel ásványvíz hasznosításán alapuló üdülőközpont (gyógy - és élményfürdő, szálloda), regionális hulladékkezelő központ beüzemeltetése a Hargita Megye Tanácsával közösen, út-infrastruktúra rehabilitációja, erdélyi szakácsiskola és tanéletterem. A mindennapi adminisztrációs szolgáltatásokon túl, támogatjuk az egészségügyi ellátást (családorvosi, szakorvosi rendelők, gyógyszertárak, állandó ügyeleti központ, oltási központ), oktatást (oktatási stratégia, pedagógusok képzése, Szülők Iskolája, gyerekétkeztetés, bölcsőde, délutáni oktatás), kulturális és ifjúsági programok, szociális szolgáltatások) baba-mama klub, nők órája, otthoni beteggondozás, speciális csoport fogyatékkal élők számára.

4. Vizsgálati eredmények és értékelésük

4.1. A település fejlődésének, fejlettségének elemzése

A település népessége 2022-ben 6332 fő volt, területe 106 km². A népesség száma a vizsgált időszak alatt csökkent, mélypontját 2022-ben érte el. A fiatalodási index (0-14 éves korosztályba tartozók száma/ 60 év felettiek száma *100) 2012-höz képest 2022-ben 32,2 %-kal csökkent, ami a település lakosságának előregedését vetíti elénk. A 2020-re vonatkozó korfa azt mutatja, hogy a középkorúak vannak a faluban a legtöbben. Megfigyelhető, hogy a férfiak száma meghaladja a nőkéét különösen igaz a közép korosztályban. A település nem magyar nemzetiségi, kisebbségi összetételét vizsgálva elmondhatjuk, hogy 2002-ben 89,9 %-uk magyarnak, 9,1 %-uk románnak, 1 %-uk csángónak, vallotta magát. A halálozások száma ingadozott a vizsgált időszak alatt.

¹⁷ Önkormányzati adat

Csúcspontja 2021-ben volt, 19,77%. Az odavándorlások a vizsgált időszak alatt összesen 3 fő, az elvándorlás stagnál. A vándorlási egyenleg az utóbbi évben pozitív volt.

A településen a regisztrált vállalkozások száma a négyszeresére nőtt, az 1000 lakosra jutó regisztrált vállalkozások száma nőtt 2012-höz képest. A kiskereskedelmi üzletek száma 18-ról 30-ra nőtt. Az 1000 lakosra jutó kiskereskedelmi üzletek száma 166,66 %-kal nőtt. A helyi önkormányzatok helyi adó bevételei 320,15 %-kal nőtt, 1 lakosra vetítve.

A lakásállományban jelentős változás nem következett be. 2022-ben 2805 volt a lakásszám, mint 2012 2771 volt, mindössze 34 lakással bővült. A háztartási gázfogyasztók nincsenek jelen még a községben. A közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza 41,59 km volt 2022-ben, a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatorna-hálózat) hossza 39,2 km volt.

A település a legközelebbi autópályától 140 km-re, gyorsforgalmi út nem található az ország területén, a megyeszékhelytől 73 km-re található.

A településen 2022-ben 36 fő volt nyilvántartott álláskereső, amely 160 fővel alacsonyabb, mint a 2012-es évben.

A településen civil szervezet működik, melyek kulturális, közbiztonsági, sport, intézményi, természetvédelmi, környezetvédelmi, illetve egyéb tevékenységeket végeznek. A település a 2005-2021 időszak alatt projekttel 83.196.328,48 Ron hazai támogatásban részesült. Ugyanebben az időszakban összesen Európai Unió támogatást 11.096.577,06 euró-t kapott a település, amihez önerőt adott még hozzá.

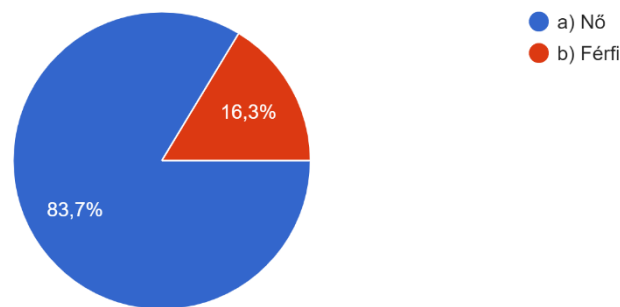
5. Kérdőíves felmérés

Megítélésem szerint egy önkormányzat részére magas prioritású, hogy a népesség mennyire elégedett. Ennek kapcsán adatfelvételt terveztem a településen az hivatali tevékenységgel, ezen kívül a közszolgáltatásokkal kapcsolatos tapasztalatokra, véleményekre vonatkozóan. A felmérés helyszínét a gyergyóremetei önkormányzat területén élő polgárokon volt a hangsúly. A kérdőívem az önkormányzati feladatellátás továbbá a közszolgáltatásokkal kapcsolatos kérdések szerepelnek. A kérdőív első kérdései általános adatok gyűjtése a cél kitöltő személy nemére, életkorára, lakóhelyére, legmagasabb iskolai végzettségére, valamint foglalkozására, míg az önkormányzati munka, továbbá a közszolgáltatások keretei között a kérdések a hivatal működését, ennek okából a kitoltok kitértek a köztisztaságra, a hulladékszállításra, a lokális közutak biztosítására, az

tanügyi ellátásra, továbbá az egészségügyi ellátásra, a lokális közösségi életre, munkahely teremtésre ezen kívül a településfejlesztésre. Elégedettek az emberek vagy sem a környezettel, ahol élnek.

1. Az Ön neme:

104 válasz

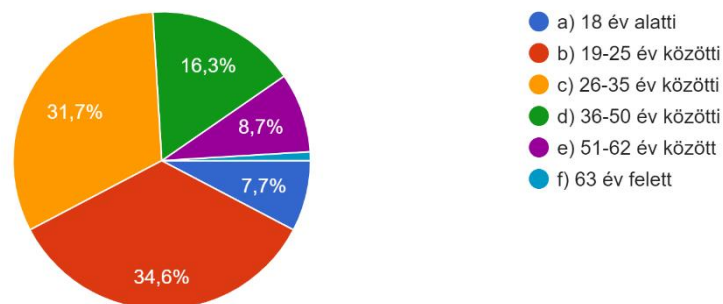
14. ábra: Nem szerinti eloszlás

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A 1. ábrán a nem szerinti eloszlás látszik. Nagyobb arányba voltak a nők 83,7%-kal. A kérdőívet 87 nő és 17 férfi töltötte ki.

2. Az Ön életkora:

104 válasz

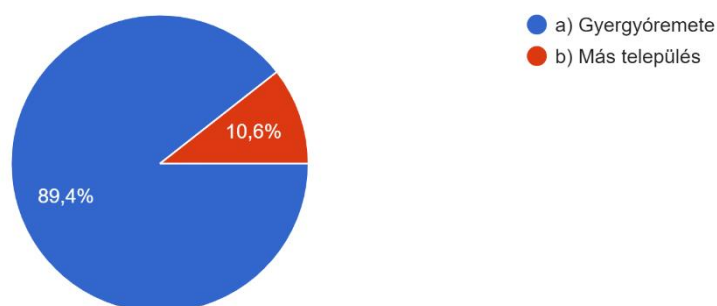
15. ábra: Életkor szerinti eloszlás

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Legnagyobb százalékban a 19-25 év közöttiek töltötték ki 36 személy. Az ezt követő százalékot a 26-35-ös generáció képviseltette magát. A 36-50 év közöttiek 16,3%, 17 személy. Ezek után következtek a 51-62 év közöttiek 8,7%-kal, azaz 9 személy. A legkisebb arányba a 63 év feletti, vagyis 7,7% voksolt. Következtethetünk arra, hogy a 63 év feletti képviselték magukat a legkisebb százalékban, mert számukra nem kézen fekvő a technológia, ellenben a 19-25-es korcsoportnak.

3. Lakhelye?

104 válasz

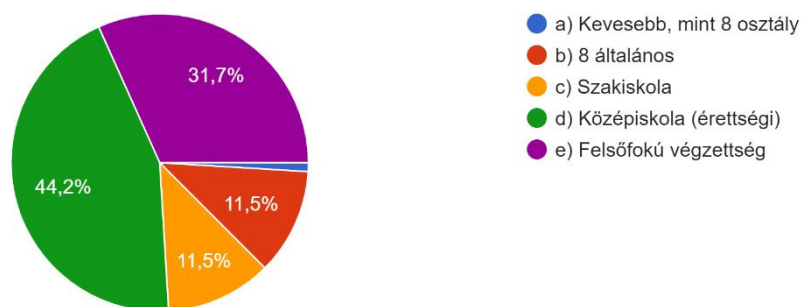
16. ábra: Lakhely szerinti eloszlás

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A válaszadók többsége gyergyóremetei lakos 89,4%, a maradék 10,6% más településen él.

4. Melyik az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?

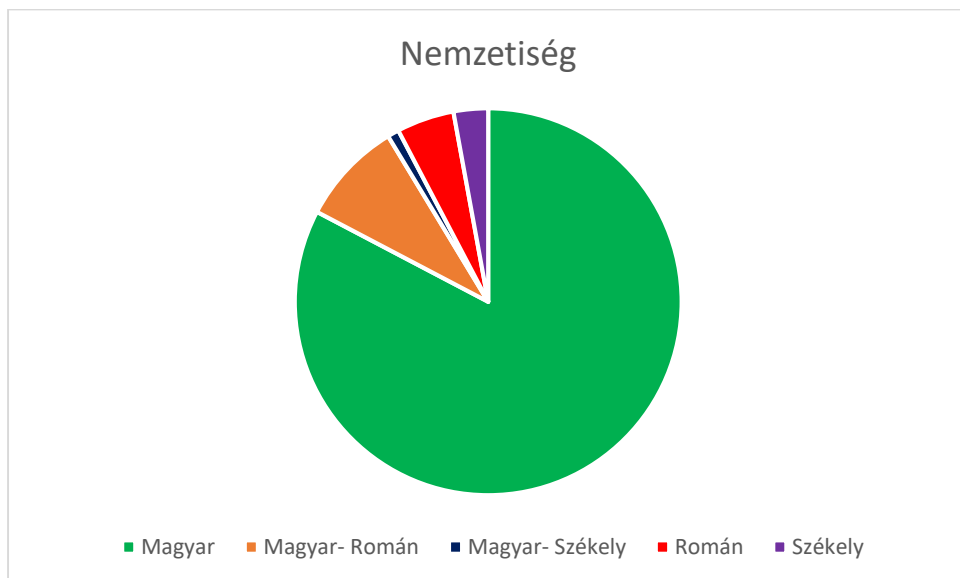
104 válasz

17. ábra: Iskolai végzettség

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A 4. ábrán a végzettség szerinti megoszlását ábrázolja. Az ábrán látható, hogy a válaszadók túlnyomó többsége (44,2%) középiskolával végzettséggel rendelkezik, felsőfokú végzettséggel a (31,7%) bír, míg a fennmaradt (11,5%) általános végzettséggel és szakiskolával.

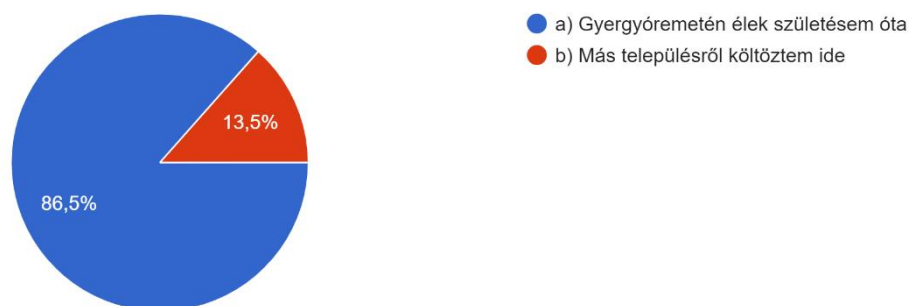
18. ábra: Nemzetiség szerinti eloszlás

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az 5. ábrán láthatjuk, hogy nemzetiségük szerint a válaszok megoszlának. A község lakosainak túlnyomó többsége, azaz 86 személy magyarnak vallja magát. Kilenc személy magyar-románnak, valamint egy személy szintén kettős nemzetiségűnek titulálja magát, magyar-székelynek.

6. Ön törzsgyökeres gyergyóremetei lakos, vagy más településből költözött a községbe?

104 válasz

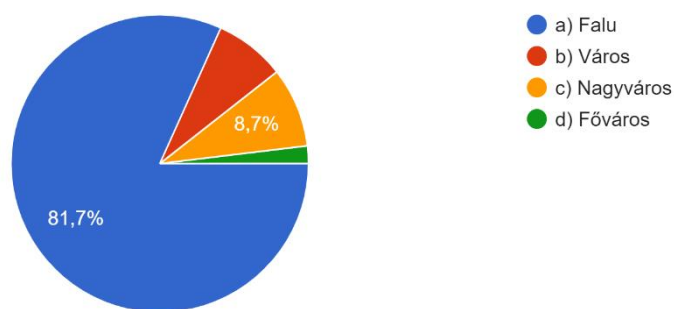
19. ábra: Gyergyóremetei lakos és más településből költözött lakos

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A válaszadók 86,5% törzsgyökeres gyergyóremetei lakós, és csak 13,5%-a költözött Gyergyóremetére.

7. Ha lehetősége volna, hol élne szívesebben?

104 válasz

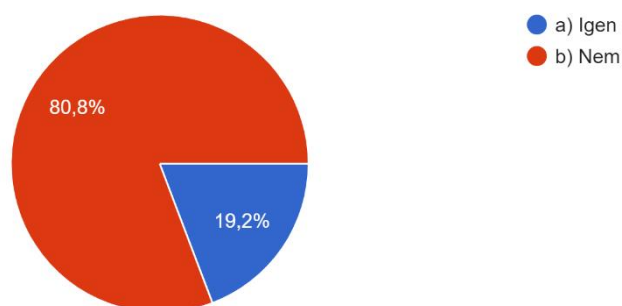
20. ábra: Lakhely meghatározás

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az ábrán is látható a válaszadók túlnyomó többsége inkább faluban élne szívesebben, 85 személy szavazott a falu opcióra, ami 81,7%-ot tesz ki. A válaszok alapján arra lehet következtetni, hogy az emberek a csendesebb környezetet teszik előtérbe.

8. Ön jelenleg úgy érzi, hogy szeretne elköltözni Gyergyóremetéről?

104 válasz

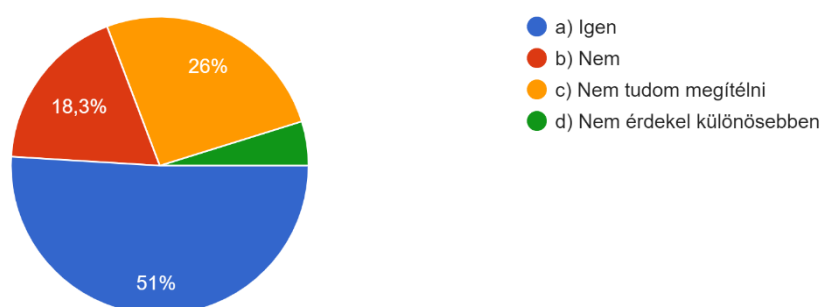
21. ábra: Vándorlási eloszlás

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A válaszok alapján a kitöltők 80,8% nem szeretne elköltözni Gyergyóremetéről. A válaszadók többsége a falu lakosa, a költözés igen nagy kihívás volna, mivel a törzsgyökeres gyergyóremetei emberek megszokták a csendes közösséget és nem szeretnék változtatni ezen.

9. Úgy gondolja, hogy az önkormányzat megfelelően végzi a munkáját Gyergyóremetén?

104 válasz

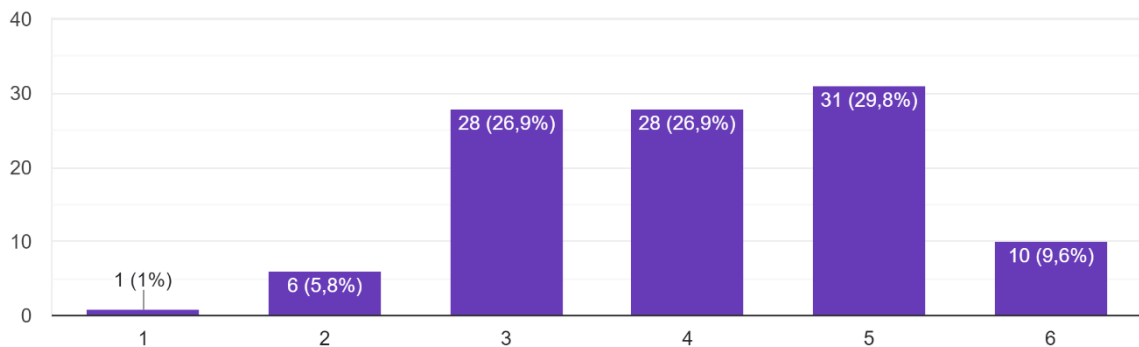

22. ábra: Az önkormányzat munkavégzése

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az ábrán láthatjuk, hogy a kitöltők túlnyomó többsége szerint a gyergyóremetei önkormányzat megfelelően végzi a munkáját. A válaszadók több mint fele, tehát 51%-a úgy gondolja helyesen látja el a községre vonatkozó feladatokat.

10. Mennyire van megelégedve a gyergyóremetei infrastruktúrával? (1-egyáltalán nem vagyok megelégedve, 2-nem vagyok megelégedve, 3-közep... 5-elégedett vagyok, 6-nagyon elégedett vagyok)
104 válasz

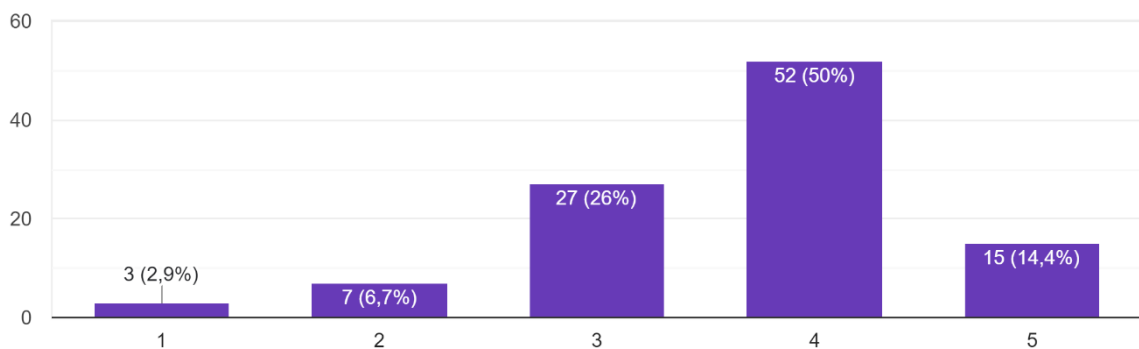

23. ábra: Gyergyóremetei infrastruktúra értékelése

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A válaszok alapján 31 személy elégedett Gyergyóremete infrastruktúrájával, 10 személy pedig teljes mértékben meg van elégedve a munka végzéssel. A községben található infrastruktúrák átfogó része kifogástalan állapotban van.

11. Mennyire van megelégedve az egészségügyi ellátással? (1-nem nagyon vagyok megelégedve, 2-nem igazán, 3-közepesen, 4-eléggé, 5-nagyon meg vagyok)
104 válasz

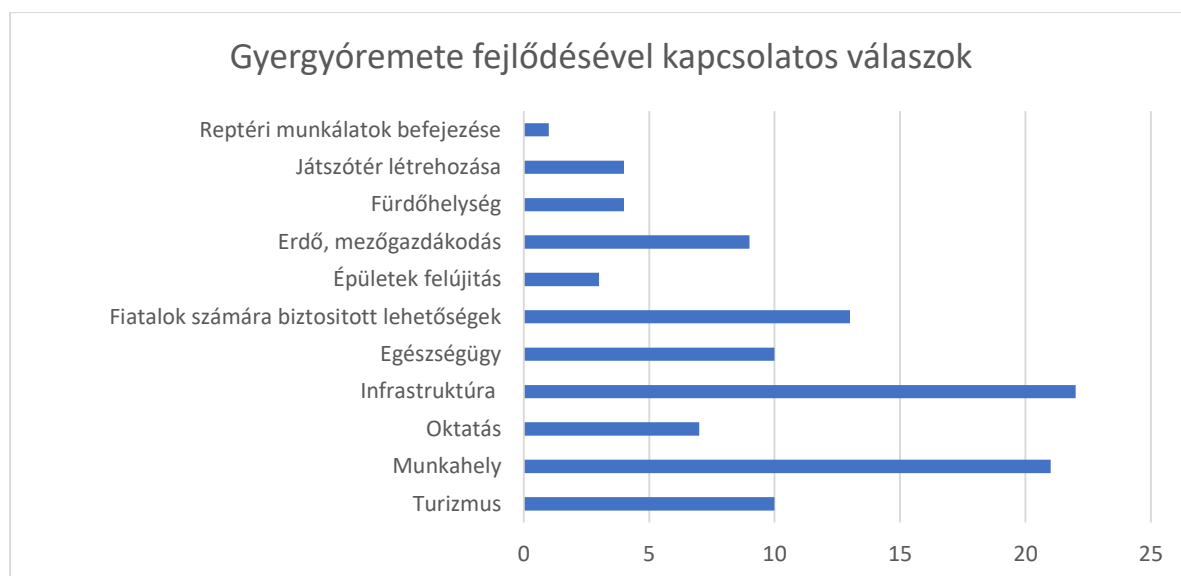
24. ábra: Egészségügyi ellátás értékelése

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A válaszok alapján az emberek többsége megvan elégedve Gyergyóremete egészségügyi ellátásával 52 személy, a kitöltöttek fele, tehát 52%-a. Annak köszönhető ez az igen nagy százalék, hogy az elmúlt években renoválásra került az egészségház és annak felszerelése.

12. Mit gondol mibe kellene fejlődjön Gyergyóremete?

104 válasz

25. ábra: Fejlesztési eloszlás

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A legtöbb személy a legfontosabb fejlődési szavazatát az infrastruktúrára adta le, ennek oka az lehet, hogy a mellék és összeköt utak nincsenek leaszfaltozva. Ezt követően szinte ugyanannyi szavazattal, másképpen megfogalmazva, 21 személy szavazatával munkahely megalkotása kapta. Itt megemlítenek egy ellenvetést, mivel arra a kérdésre, „16. Versenyképesnek gondolja ön Gyergyóremetét munkahely szempontjából a többi faluhoz képest?” a kitöltők 65,4%, tehát több mint a fele ítélte, a községet. Nem látom releváns válasznak, tekintve, hogy a Bayer 2022 megvásárolta tejporgyárat ez által pedig nem kevés munkalehetőséget ajánlott fel a község számára.

13. Vannak a község fejlesztésére vonatkozó ötletei?

104 válasz

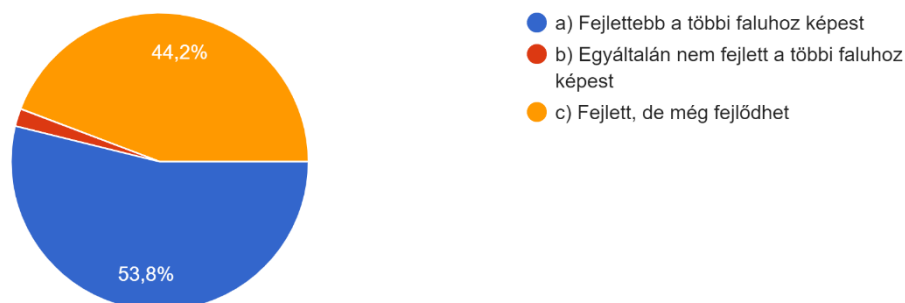
26. ábra: Fejlesztésre vonatkozó javaslatok

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A 13. ábra a kitöltöttek által gondolt fejlesztési ötletek szerepelnek. A válaszadók, tehát 17 személynek nincsen fejlesztési ötlete. A tanulás és egyéb programok 15 szavazat érkezett, kevés a program és a tanulási rendszerrel nem elégedettek az emberek. A diagramm alapján 9 szavazatot kapott a borvíz hasznosítása, mert meglehetősen sok borvízkút található a falu területén és amit nem hasznosítanak fel az emberek az kárba megy.

14. Az ön véleménye szerint mennyire fejlett Gyergyóremete a többi faluhoz képest?

104 válasz

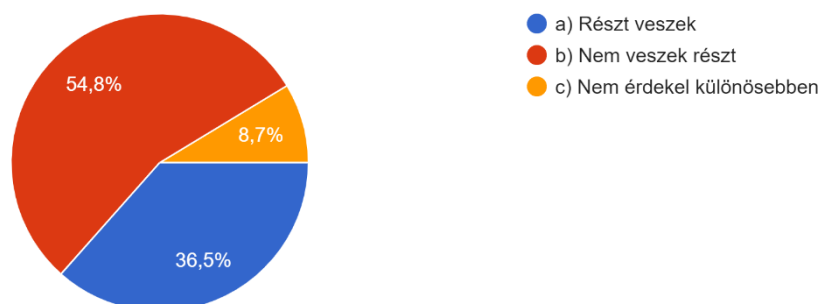
27. ábra: Gyergyóremete fejlettsége a többi faluhoz képest

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az ábra is mutatja, hogy az emberek többsége elégedett Gyergyóremete fejlődésével. Az utóbbi időben pályázatok és támogatások által, nagy sok minden került revelálásra, fejlesztésre. Csupán 2 személy nem tartja fejletnek Gyergyóremetét a többi faluhoz képest.

15. Ön részt vett/vesz a település fejlesztésének megsegítésében?

104 válasz

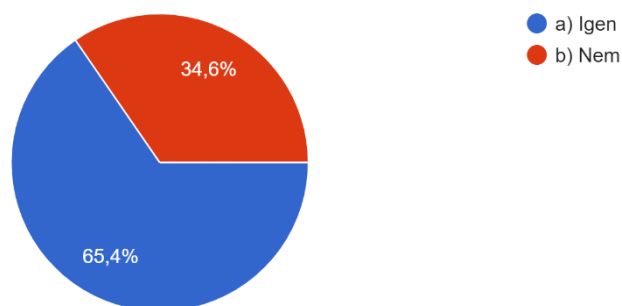
28. ábra: Részvétel a település fejlesztése szerinti eloszlása

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az ábra alapján látható, hogy nagyon kevesen nem vesznek részt a település fejlesztésében 54,8%, azaz 57 személy. Sokan gondolják azt, hogy nem az őket befolyásoló feladatkörhöz tartozik. 36,5% vesz csak részt és 8,7%-ot nem érdeklí különösebben

16. Versenyképesnek gondolja ön Gyergyóremetét munkahely szempontjából a többi faluhoz képest?

104 válasz

29. ábra: Gyergyóremete versenyképessége a többi faluhoz viszonyítva

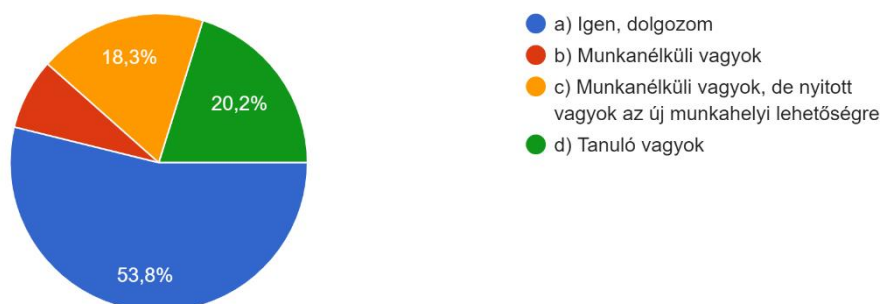
Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A válaszok alapján a falubeliek többsége elégedettnek gondolja a megteremtett munkahelyeket. Amióta felvásárolta a Bayer a régi tejporgyárat és igyekezz új

munkalehetőségeket biztosítani a helybélieknek, azóta nőtt a falu színvonala. A válaszadók 65,4%-a szerint versenyképesebb Gyergyóremete a többi faluhoz képest.

17. Ön jelenleg munkavállaló?

104 válasz

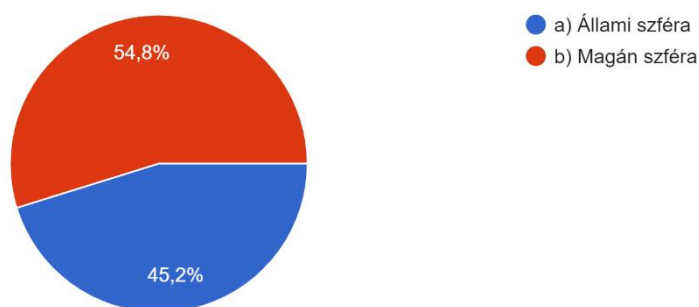
30. ábra: Foglalkoztatási eloszlás

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A 17. ábrán megfigyelhetjük, hogy a kitöltöttek, több mint fele, 53,8%-a, 56 személy dolgozó. Az emberek nagy része nyitott az új munkahelyekre, a válaszra 21 személy gondolja így, de az esetek többsége még a oktatásban van jelen.

18. Milyen szférában dolgozna legszívesebben?

104 válasz

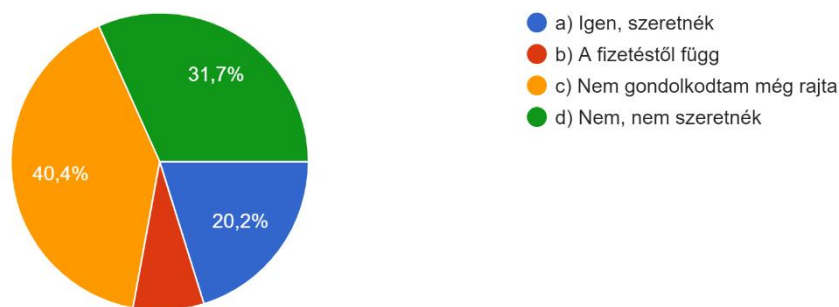
31. ábra: Dolgozói szféra eloszlása

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az ábrán láthatjuk, hogy itt a többség, magán szférában dolgozna szívesen. A kitöltők közül 57-en azt választották a magán munkahely lehetőséget, tehát több mint fele, 54,8% gondolja úgy, hogy jobb munkahely szempontból. Megemlítenem, hogy az állami szféra is elég sok szavazatot kapott, 47-en választottak az állami szférát, ami 45,2% tesz ki.

19. Szívesen dolgozna Ön a gyergyóremetei önkormányzati hivatalnál?

104 válasz

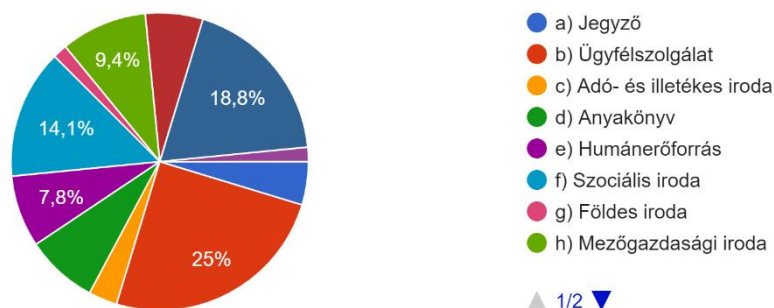
32. ábra: Gyergyóremetei önkormányzat feltételes dolgozói eloszlása

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az ábrán láthatjuk, hogy a válaszolók, itt megoszlanak. A kitöltöttek nem gondolkoztak még azon, hogy dolgoznának-e az önkormányzati hivatalban, 42 személy nem tudja. Az gyergyóremetei önkormányzatnál való munkavállalást, 31,7%, azaz 33 személy tudja biztosra, hogy nem vállalna munkahelyet. 21 személy vallotta azt, hogy igen, szeretne állami munkahelyen dolgozni, ami 20,2%.

20. Melyik osztályon dolgozna a gyergyóremetei önkormányzati hivatalnál?

64 válasz

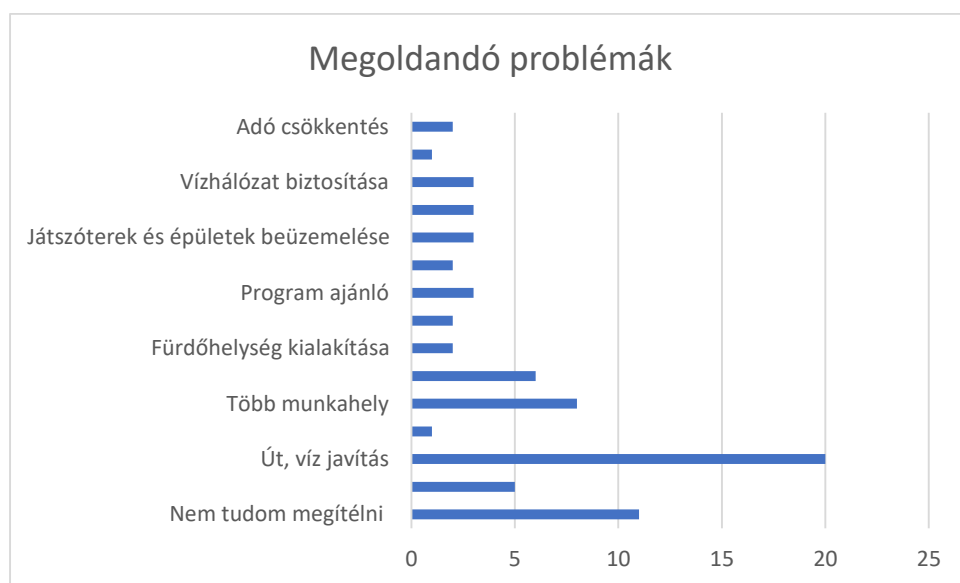
33. ábra: Gyergyóremetei önkormányzati osztály feltételes dolgozói eloszlása

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az ábra alapján a 64 válaszból, a legtöbb személy, azaz 16, ami 25%, az ügyfélszolgálatnál dolgozna szívesen, az emberek körében ez az osztály bizonyul a legnépszerűbbnek. Meglehetősen nagy százalékot kapott a pályázatimenedzsment, 12 személy választotta az osztályt. A szociális iroda kapott egy meglehetősen erős szavazati arányt, 9 személy, azaz 9,4% gondolja úgy, hogy az az osztály lenne megfelelő számára.

21. Ön mit tartana ma a településünk leginkább megoldandó problémájának?

104 válasz

34. ábra: Megoldandó problémák eloszlása

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Túlnyomó többségben szavaztak az út és víz javítására, mivel a 2022-es évben a község megnyert egy pályázatot, ami szerint gázhálózattal bővül a falu, ebből kifolyólag az utakat felásták és az elvégzett munka után az utak minősége meglehetősen romlott. Az ivóvíz javításra szorul, mert már nem azt a minőséget biztosítja, mint az elmúlt években. Nagyon sokan szavazták meg, hogy nem tudják megítélni, úgy vélem ennek az az oka, hogy a falubeliek, azt gondolják, hogy ez az önkormányzat feladatkörében tartozik és azt várják el, hogy véghez vigyék.

22. Ön élt már a Gyergyóremete által felkínált támogatásokkal/pályázatokkal? Ha igen, kérem írja le melyekkel?

104 válasz

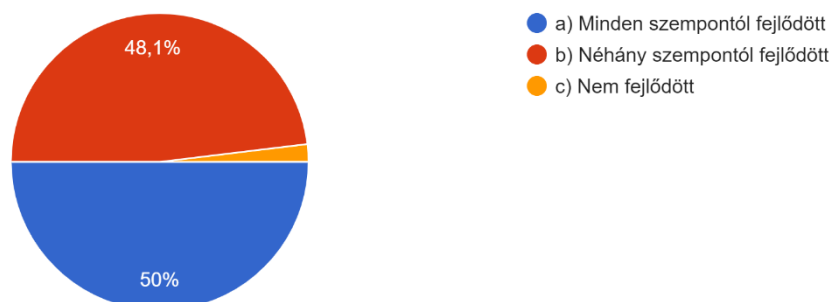
35. ábra: Igényelt támogatások/pályázatok eloszlása

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

Az ábrán látható, hogy elég hasonló a száma azoknak, akik igénybe vettek és akik nem vettek igénybe támogatást. Az igényben vett támogatások, pályázatok (gazdasági pályázatok, vízhálózat, szennyvízhálózat, gáz, táncművelés, angol nyelv képzés, villany pásztor pályázat, csatornahálózatra való csatlakozás, Apia-s támogatás, mezőgazdasági géppályázat, civil szervezeteket támogató pályázat), 47% és aki nem vett igénybe támogatást 53%.

23. Az Ön véleménye szerint az elmúlt 10 évben fejlődött Gyergyóremete infrastrukturális, vidéki, egészségügyi, kulturális programok szempontból?

104 válasz

36. ábra: Az elmúlt 10 évben Gyergyóremete fejlődése

Forrás: Saját összeállítás, a kérdőív adatai alapján, 2023

A 104 válaszból, 52 válaszadó gondolja azt, hogy minden szempontból fejlődött a község. 50 személy gondolja az, hogy néhány szempontból fejlődött Gyergyóremete. A kitöltés alapján megfigyelhető, hogy 2 szavazatot kapott a nem fejlődött, az emberek úgy gondolják, hogy ha nem is minden szempontból, de néhány szempontból biztosan fejlődésen ment keresztül a község.

6. Következtetések, javaslatok

Dolgozatom témája Gyergyóremete belső folyamatainak elemzése, vizsgálatomban megfigyelhettem, miként viszonyulnak az emberek a faluhoz az önkormányzathoz. Mennyire fontos az önkormányzat munkája, mennyire fontos döntések kell meghozni, hogy minden megfelelően működjön.

Turizmusnak a természeti kincsek, valamint a releváns kulturális örökségek összekapcsolása, ezen kívül a néprajzi, geográfiai változatosság a lényege. Gyergyóremeten jelenleg a turizmus, olyan helyzetben áll, hogy biztosítva vannak a természeti kincsek, kulturális örökségek a földrajzi értékek. Úgy vélem az idegen forgalom, nem csak abból áll, hogy ezekből a kincsekből áll, hanem a kikapcsolódási lehetőségéből is. A „12. Mit gondol mibe kellene fejlődjön Gyergyóremete?” és „21. Ön mit tartana ma a településünk leginkább megoldandó problémájának?” kérdésekből azt következtettem, hogy hiányzik a községből a turizmus, mivel a 12. kérdésben a túlnyomó válaszadás a turizmust jelölte meg, mint ahogy a 21-es válasznál. Egy relatív megoldásnak latom a fürdőhely felújítását és üzembe helyezését, merthogy az önkormányzat borítókában van, így ez a feladat hozzá tartozik. Ez által a faluban fejlődne a turizmus és jobban megismernék a falu csodálatos világát. A kérdőív felmérés alapján a „9. Úgy gondolja, hogy az önkormányzat megfelelően végzi a munkáját Gyergyóremeten?” kitöltők több, mint fele azt válaszolta, hogy az önkormányzat munkája megfelel, viszont a „21. Ön mit tartana ma a településünk leginkább megoldandó problémájának?” kérdés alapján azt válaszolták, hogy nincsenek megelégedve az infrastruktúrával. Annak okából nincsenek megelégedve a falubeliek, az infrastrukturális helyzettel, mert a 2022-es gázhálózati pályázat megnyerésével bekövetkeztek a munkálatok és ez az utak feltörésébe került. Megnőtt az infrastrukturális problémák száma Hargita megyében Népszerű probléma a környéken a munkálatok után figyelmet kellene fordítsanak a munkálatok utáni aszfaltozásra és az utak helyrehozására. Azt tapasztaltam, hogy a válaszadók nem tudtak különbséget tenni a „12. Mit gondol mibe kellene fejlődjön Gyergyóremete?” és a „21. Ön mit tartana ma a településünk leginkább megoldandó problémájának?” válaszokat vizsgálva, úgy vélem, hogy a fürdőhelyiség nem működtetése nem egy probléma, hanem egy fejlesztési ötlet, ami ténylegesen probléma az az, hogy a fiatal generáció számára nincs elegendő munkalehetőség biztosítva, ezért választják a külföldi munkalehetőséget. A „22. Ön élt már a Gyergyóremete által felkínált

támogatásokkal/pályázatokkal? Ha igen, kérem írja le melyekkel?” kérdésre minimális eltéréssel több szavazatban részesül a „nem” opció, véleményem szerint, a nem igénybe vett támogatások/ pályázatok, kárnak minősül, merthogy egy új lehetőség elvesztegetése nem ésszerű, meglehet, hogy ezért észlelik az emberek munkahely hiányt. Az gondolom, hogy ezeket a lehetőségeket nem szabadna mulasztani. A „23.Az Ön véleménye szerint az elmúlt 10 évben fejlődött Gyergyóremete infrastrukturális, vidéki, egészségügyi, kulturális programok szempontból?” a válaszok alapján úgy gondolják, hogy az említett szempontok közül, ha nem is az összesben, de fejlettség.

Mint meglátásomra került, hogy az eltervezett beruházásoknak a kivitelezése nem minden esetben valósul meg 100%-an az aktuális évben, ezért folytatódik ez a folyamat a következő évben. Nem kiszámítható egy beruházás tényleges megvalósítása, mivel a beruházások nem minden esetben egy éves megvalósítás áll rendelkezésre, vagy a kitűzött dátumban a technikai okok véget nem fér bele.

Azt bizonyította a vizsgálatom, hogy számos dolog befolyásolja a község működését, ami nem csak az önkormányzaton múlik hanem a lakoson is.

7. Összefoglalás

Témaválasztásomban két tényező játszott nagy szerepet, egyrészt őszinte szeretetem a szülőfalum iránt, másrészt büszkeséggel tölt el, hogy itt élhetek. Ezen kettőt szintetizálva próbáltam keresni az okokat, amelyek során megtudhattam, miért érzik falubeliek, hogy a falu munkanélküliségben szenved miközben a kérdőív „Versenyképesnek gondolja ön Gyergyóremetét munkahely szempontjából a többi faluhoz képest?” (16. ábra) a kitöltők 65,4%, tehát több mint a fele ítélte, hogy versenyképesnek érzni Gyergyóremetét a többi faluhoz képest, de a 13. „Vannak a község fejlesztésére vonatkozó ötletei?” és „Ön mit tartana ma a településünk leginkább megoldandó problémájának?” (21. ábra) kérdésben azt állítottak, hogy hiányosnak érzik az emberek a munkahelyeket.

Az önkormányzat, valamint az önkormányzati munka kiemelten fontos és elengedhetetlen az adott település részére, hiszen egy önkormányzat igen összetett, mindenre kiterjedő feladatellátó rendszerrel bír, amely biztosítja a község jó működését.

Lényegesnek tartottam bemutatni az önkormányzati rendszer felépítését és működését ezt a Gyergyóremete Község Önkormányzatának mintája alapján. A községi önkormányzat szükségszerűen kezelni azokat a feladatokat, amelyek biztosítják a lokális lakossági élet esszenciális feltételeit, valamint az ehhez szükséges közszolgáltatásokat. Az önkormányzat részére releváns, hogy jó összetételű, ezen kívül kiterjedésű vagyont birtokoljon és a feladatait elvégezzék.

Az önkormányzatnak a költségvetésből szükséges finanszírozni a hatáskörébe tartozó kötelező és elvállalt feladatait. A dolgozatomban az önkormányzat 2012-2022 év közötti időszak költségvetését vizsgáltam. Az elemzés szerint megállapítható, hogy az önkormányzat bevételei alakuló tendenciát mutattak, évről az évre a bevétel gyarapodik, míg a következő 2. évre a bevétel újra redukálódik.

**KONZULTÁCIÓS
NYILATKOZAT**

A MOLNÁR KLÁRKA (név) (hallgató Neptun azonosítója: XKLP9) konzulensként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot/diplomadolgozatot/portfólió¹ áttekinthetem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztatom.

A záródolgozatot/száródolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védelemre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: 2023 év 05 hó 02 nap

[Signature]
Belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozat típus megnevezése mellett a többi típus törlendő.
² A megfelelő aláhúzendő.
³ A megfelelő aláhúzendő.

Úgy vélem, hogy ezzel a kutatással egy valós képet kaptam arról, hogy a lakosok, valamint a község tagjai mennyire elégedettek a lokális önkormányzással és mi az, ami fejlesztésre szorul. Az adatfelvételemből kiderült, hogy a lakosság többségében elégedett a hivatali feladatellátással, viszont ösztönözné a helyi utak, továbbá játszóterek felújítását, valamint a borvíz hasznosítását, értékesítését. Végül a település részére kiemelten fontos lenne, ha ebben az évben sikerülne befejezni a gázhálózat kiépítését, amelyhez a megnyert pályázat járul hozzá.

Mind ezt összegezve elmondhatom, hogy betekintést nyerhettem az önkormányzat működésébe, valamint megismerhettem, hogy a feladatai mennyire fontosnak a község számára. A kérdőív segítségével, megtudhattam miképp vélekednek, mik azok, amik nem tesznek a kedvükre vagy épp mi tartanak helyes folyamatnak.

Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozom mindazoknak, akik idejüket és tudásukat nyújtották számomra és segítettek abban, hogy a szakdolgozatom elkészüljön.

Hálámat és köszönetemet fejezem ki témavezetőmnek Dr..Bali Lórántnak, aki szaktudásával hozzájárult a munkámhoz és utat mutatott az elejétől kezdve.

Köszönöm a Gyergyóremete polgármesterének, Laczkó- Albert Elemérnek, aki mindenben a segítségemre volt, az önkormányzatnál dolgozó személyeknek, akik mindvégig segítettek és számíthattam rájuk, ha kérdésem volt.

Köszönöm Nagy József történész úrnak, aki idejét szánta rám és még jobban ismertette szülőfalum történetét.

Köszönöm Laczkó-Szentmiklósi Endre történelem tanárúrnak az útmutatást és a jó tanácsokat.

Hálámat fejezem ki azoknak, akik a kérdőívet kitöltötték és véleményükkel segítettek abban, hogy a szakdolgozatom egész legyen.

Végso soron megszeretném köszönni a szüleim és barátaim segítségét és támogatását, akik az elejétől fogva bíztattak és mellettem voltak.

8. Irodalomjegyzék

- GARDA, D. (1994). *SZÉKELY HADSZERVEZET ÉS FALUKÖZÖSSÉG*. GYERGYÓSZENTMIKLÓS: MARK HOUSE KFT.
- LACZKÓ-SZENTMIKLÓSI, E. (2003). *Gyergyóremete település ismertető*. Gyergyószentmiklós.
- DEZSŐ, G. (2003). *MUNKAREND ÉS HAGYOMÁNYÖRZÉS A SZÉKELY FALUKÖZSÉGBEN I*. CSIKSZEREDA: STÁTUS K.
- GARDA, D. (2003). *MUNKA ÉS HAGYOMÁNYÖRZÉS A SZÉKELY FALUBAN II*. CSIKSZEREDA: STÁTUS K.
- GARDA, D. (2018). *AZ ERDÉLYI FEJEDELEMSÉG ÉS GYERGYÓ*. BUDAPEST: HADINTÉZMÉNYŰ ALAPITVÁNY.
- INTERNET 1. (2023. április 12). *miert.ro*. Forrás: ÖNKORMÁNYZATI: <https://miert.ro/wp-content/uploads/2016/05/miert-kisokos-2016-05-05-10-10.pdf>
- INTERNET2. (2023. március 29). *GYERGYÓREMETE TÖRTÉNETE*. Forrás: gyergyoremete.ro: https://gyergyoremete.ro/hu_HU/past-and-present/remetea-geographical-location-and-natural-environment/
- INTERNET3. (2023. február 4). *A települések szerkezete*. Forrás: Tamop: <http://tamop412a.ttk.pte.hu/files/foldrajz2/ch03s04.html>
- INTERNET4. (2023. április 2). *Az erdélyi (romániai) magyar nemzeti közösség önkormányzata*. Forrás: adatbank: https://adatbank.ro/html/cim_pdf519.pdf
- INTERNET5. (2023. FEBRUÁR 17). *INTERNET05*. Forrás: Pillantás a múltba: https://gyergyoremete.ro/hu_HU/past-and-present/remetea-geographical-location-and-natural-environment/
- INTERNET6. (2023. JANUÁR 22). *MDRAP*. Forrás: MINISTERUL DEZVOLTARI REGIONALI SI ADMISTRATIEI PUBLICE: <http://uat.mdrap.ro/home>
- INTERNET7. (2023. JANUÁR 17). *STATISTICI*. Forrás: TEMPO ONLINE: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
- INTERNET8. (2023. ÁPRILIS 8). *GYERGYOREMETE.RO*. Forrás: A REMETEI VÉDETT TERÜLETEK ÖKOLÓGIAI REKONSTRUKCIÓJÁRÓL: <https://gyergyoremete.ro/wp-content/uploads/2018/09/biodiverzitas.pdf>

INTERNET9. (2023. ÁPRILIS 15). *END-IBO*. Forrás: ÉDES ÉLET A HEGYEK
LÁBAINÁL: <https://end-ibo.com/hu/rolunk/>

9. Táblázatok, ábrák jegyzéke

9.1. Ábrajegyzék

1. ábra: orsós utcájú falu szematikus rajza	8
2. ábra: Népesség számának alakulása a településen népszámlálás idején.	16
3. ábra: Gyerekek bejegyzése.....	16
4. ábra: Nemzetiség arány	17
5. ábra: Fiatalodási index	18
6. ábra: Település korfa (fő).....	19
7. ábra: Vándorlási egyenleg alakulása a településen 20012-2020, fő.....	20
8. ábra: Halálozási ráta alakulása a településen 2012-2020, ezrelék.....	21
9. ábra: A regisztrált vállalkozások számának alakulása a településen 2012-2020, db	22
10. ábra: A helyi önkormányzat adó bevételeinek alakulása 2012-2020, ezer lej	23
11. ábra: A háztartások szenny vízgyűjtőhálózat és ivó vízhalózat hossza.....	24
12. ábra: Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	25
13. ábra: Bevétel és kiadás teljesítése	28
14. ábra: Nem szerinti eloszlás	48
15. ábra: Életkor szerinti eloszlás	48
16. ábra: Lakhely szerinti eloszlás	49
17. ábra: Iskolai végzettség	49
18. ábra: Nemzetiség szerinti eloszlás.....	50
19. ábra: Gyergyóremetei lakos és más településből költözött lakos	50
20. ábra: Lakhely meghatározás	51
21. ábra: Vándorlási eloszlás.....	51
22. ábra: Az önkormányzat munkavégzése	52
23. ábra: Gyergyóremetei infrastruktúra értékelése	53
24. ábra: Egészségügyi ellátás értékelése	53
25. ábra: Fejlődési eloszlás	54
26. ábra: Fejlesztésre vonatkozó javaslatok	55
27. ábra: Gyergyóremete fejlettsége a többi faluhoz képest	55

28. ábra: Részvétel a település fejlesztése szerinti eloszlása.....	56
29. ábra: Gyergyóremete versenyképessége a többi faluhoz viszonyítva	56
30. ábra: Foglalkoztatási eloszlás	57
31. ábra: Dolgozói szféra eloszlása	57
32. ábra: Gyergyóremetei önkormányzat feltételes dolgozói eloszlása	58
33. ábra: Gyergyóremetei önkormányzati osztály feltételes dolgozói eloszlása	58
34. ábra: Megoldandó problémák eloszlása	59
35. ábra: Igényelt támogatások/pályázatok eloszlása	60
36. ábra: Az elmúlt 10 évben Gyergyóremete fejlődése	61

9.2. Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: A településre vonatkozó demográfiai jellemzők alakulása	18
2. táblázat: A településre vonatkozó demográfiai jellemzők alakulása	19
3. táblázat: A településre vonatkozó gazdasági jellemzők alakulása	22
4. táblázat: A településre vonatkozó infrastrukturális jellemzők alakulása	23
5. táblázat: A településre vonatkozó infrastrukturális jellemzők alakulása	24
6. táblázat: A településre vonatkozó foglalkoztatási jellemzők alakulása.....	24
7. táblázat: A településen működő civil szervezetek	25
8. táblázat: Bevétel.....	27
9. táblázat: Kiadás	27
10. táblázat: 2012 bevétel.....	29
11. táblázat: 2013 bevétel.....	29
12. táblázat: 2014 bevétel a lakosok részéről	30
13. táblázat: 2015 bevétel a lakosok részéről	30
14. táblázat: 2016 bevétel a lakosok részéről	31
15. táblázat: 2017 bevétel a lakosok részéről	31
16. táblázat: 2018 bevétel a lakosok részéről	32
17. táblázat: 2019 bevétel a lakosok részéről	33
18. táblázat: 2020 bevétel a lakosok részéről	33
19. táblázat: 2021 bevétel a lakosok részéről	34

20. táblázat: 2022 bevétel a lakosok részéről	35
21. táblázat: 2012 önkormányzati költség	36
22. táblázat: 2013 önkormányzati költség	37
23. táblázat: 2014 önkormányzati költség	38
24. táblázat: 2015 önkormányzati költség	38
25. táblázat: 2016 önkormányzati költsége.....	39
26. táblázat: 2017 önkormányzati költség	39
27. táblázat: 2018 önkormányzati költség	40
28. táblázat: 2019 önkormányzati költség	40
29. táblázat: 2020 önkormányzati költség	41
30. táblázat: 2021 önkormányzati költség	41
31. táblázat: 2022 önkormányzati költség	42
32. táblázat: Hazai támogatások 2005-2022	42
33. táblázat: Uniós támogatások 2005-2022	44

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: MOLNÁR KLAUDIA
A Hallgató Neptun kódja: XCN109
A dolgozat címe: GYERŐRENETE BELSŐ FOLYAMATAINAK ELEMZÉSE
A megjelenés éve: 2023
A konzulens tanszék neve: MATE VIDÉKTETLESTÉSI ÉS FENNTARTHATÓ GAZDASÁGI INTÉZET

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: 2023 év APRILIS hó 25 nap

Molnár Klaudia
Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Alulírott MOLNAR KLAUDIA, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, GEORGIKON Campus, VILÁKTELESTESI AGRÁRINFORMATIKA BSC. szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2023 év APRILIS hó 20 nap

Molnár Klaudia
Hallgató

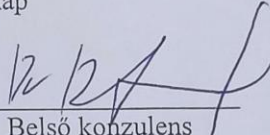
KONZULTÁCIÓS NYILATKOZAT

A MOLNÁR KLÁUDIA (név) (hallgató Neptun azonosítója:
XSKIP9) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfólió¹ áttekintettem, a hallgatót az
irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól
tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védelemre
javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*3}

Kelt: 2020 év 05 hó 02 nap

Belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.